

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Társadalomtudományi kar

ALAPKÉPZÉS

A fénymunkások szolgálata – Út a boldogsághoz

Konzulens:

Papp Richárd

Készítette:

Récsei Petra Klaudia

REPSAAB.ELTE

szociológia szak

2013. november

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék	2
I. Bevezetés	3
II. Kutatásom módszertana	7
III. A fénymunkások emberképének interpretálása	10
III.3. Az emberiség létezésének értelme	21
IV. Az Aranykor eljövetele	25
IV.2. A világ változásának jelei	26
IV.3. A magyarok kiemelkedő szerepe	28
V. Az emberi kapcsolatokról, szerelemről és szexualitásról	30
V.2. A fénymunkások, mint közösség értelmezése	33
V.3. A környezet reakciói	34
VI. Új generációk születése	36
VII. Jelentős életmódbeli változtatások	38
VIII. Identitásuk változása, értelmezése	42
IX. Hitük vizsgálata	45
X. Összefoglalás	50
Felhasznált és hivatkozott irodalmak	52
1. Melléklet	54
2. Melléklet	55

I. Bevezetés

Szakdolgozatomban a fénymunkásokat fogom bemutatni, akik egy különleges közösséget¹ alkotnak nem csak Magyarországon, hanem saját bevallásuk szerint az egész világon. A spiritualizmus képviselőiként tekintenek önmagukra, ami egy olyan vallási mozgalom, mely az Egyesült Államokból indult útjára a 19. században, és a szellemi fejlődést tartja mindennél előbbre valónak. A fénymunkások célja ezzel a bizonyos „szellemi fejlődéssel”² elérni egy „magasabb tudatállapotot”, amit „isten énének” neveznek. Számukra ez jelenti az élet értelmét, ezért a dolgozatomban igyekezni fogok részletesen kifejteni ezeket a fogalmakat. Tudtommal még senki sem tett kísérletet arra, hogy bármiféle kutatást végezzen a köreikben, ezért úttörő munkám során igyekeztem minél többet megtudni róluk.

A közösség tagjai ezoterikus tanokat vallanak a magukénak. Ez egy belső körnek szóló tanítás az emberi lét legmélyebb értelméről, amit korábban csak a beavatottak tudhattak meg olyan próféták és Mesterek által, mint például Krisna, Mózes, Buddha, Jézus, és Platón. Ezzel szemben a tömegek exoterikus, vagyis körön kívüli tanításokban részesültek, ami az ezoterikus tanítások leegyszerűsített változata volt. (Balogh, 2002) Napjainkban egyre többen mutatnak érdeklődést az ilyen tanok iránt, ezért sok tanfolyamon foglalkoznak vele, és folyamatosan bővül az irodalma is. Mivel az ezotéria csak a XXI. században terjedt el Európában, így még nem létezik tudományos szakirodalma a témának. A már elterjedt nézetek is nagyon megosztják az embereket. Sokan nem képesek azonosulni a tudományos tényeknek ellentmondó szemléletmóddal,³ mások viszont meggyőződéssel hisznek abban, hogy ezek a tanok viszik előbbre a világot. Én magam a vizsgálat ideje alatt nem kívánok egyik oldalhoz sem csatlakozni. Azért tartom fontosnak a fénymunkások gondolkodásmódjának interpretálását, mert a közösségük egyre jobban bővül. Sajnálatos módon ezt nem tudom hivatalos vizsgálati eredménnyel

---

¹ Dolgozatomban a közösség fogalmát abban az értelemben használom, mint egy-egy hasonló gondolkodásmódot képviselő embercsoport gyűjtőneve.

² Vizsgált közösségem fogalmait a dolgozat egészében dőlt betűkkel, idézőjelbe téve fogom jelölni, hogy megkülönböztessem mások fogalomhasználatától.

³ Úgy, mint a halál utáni újjászületés, a sors befolyásoló hatása, vagy egy üzenet közvetítése pusztán gondolatok segítségével, verbális és nonverbális megnyilvánulások nélkül.

alátámasztani, mert nem találtam ilyen jellegű kutatást, viszont az interjúalanyok számos alkalommal utaltak rá a beszámolóikban. Saját egyházat még nem alapítottak, de talán egyszer el fognak jutni egy olyan szintre, ahol nagyobb ismertségük lesz a köztudatban is. Ha nem, akkor az idő múlásával sok kisebb közösséghez⁴ hasonlóan megrekednek, esetleg el is tűnnek. Ám addig is érdemes foglalkozni velük, mert sok területen éreztetik a hatásukat. Ilyen terület például az orvostudomány, ahol egyrészt az orvosok ragaszkodnak a meglévő gyógyszeres kezelésekhez, mellette azonban párhuzamosan terjedőben van az úgynevezett alternatív gyógyászat is. Ebbe beletartozik a gyógynövények használata, homeopátia, aromaterápia, energetikai gyógyászat és még sok más egyéb terület.

A fénymunkások közössége azon munkálkodik, hogy önmaguk jobbá tételével, az általuk jónak vélt tulajdonságaik előtérbe helyezésével a környezetükre⁵ is „*pozitív hatást*” gyakoroljanak. Ez annyit jelent az ő értelmezésükben, hogy szeretnének jó példát mutatni embertársaiknak a saját tapasztalataikból tanulva. Mindegyikük alapvető jellemvonása, hogy a jó szándék vezérli a tetteit, ugyanakkor tisztában vannak saját tökéletlenségükkel. Értem ez alatt azt, hogy nem azért igyekeznek jót cselekedni, mert ezzel kitüntetett helyet remélnék maguknak életükben, vagy az általuk elképzelt túlvilágon, hanem a „*lelki fejlődésre*” helyezik a legnagyobb hangsúlyt, ami által képesek a mindennapos problémáikat, akadályokat és nehézségeket egészen sajátos módon leküzdeni. Úgy ítélik meg a mostani társadalmakat,⁶ mint amiknek tagjai hajlamosak a túlzott önzőségre, a problémaközpontúságra és általában a kudarcokon való kesergésre. Az ő közösségük ezzel szemben a pozitívumok keresésébe fektet több energiát. Együttesen úgy vélekednek, hogy az ember alapvetően a boldogság megélésére született, így az élet nehézségeiben is a fejlődés lehetőségét látják. Egészen másként kezelik egy munkahely elvesztését, a betegségeket, halált, mint azok az emberek, akik nem tagjai vizsgált közösségemnek. Azt mondják, ők nem süllyednek depresszióba, reménytelenségbe, nem okolnak senkit és semmit az őket ért

---

⁴ Például Isten bárányának egyháza, a Menny Kapuja, a Szeretet Temploma nevű közösségek, amik már megszűntek.

⁵ A közvetlen környezetük alatt a családjukat és barátait értem, míg a közvetett környezet fogalmát minden velük érintkező emberre vonatkozóan használom.

⁶ A társadalom fogalmát úgy értelmezem, mint egy-egy ország teljes népessége.

megpróbáltatások miatt, inkább megkeresik a problémájukban rejlő tanítást, hogy a lelkük⁷ fejlődhessen általa.

Állításuk szerint közvetlen módon csak akkor adják át az ezoterikus tanaikat, amikor valaki élénk érdeklődést mutat a nézeteik iránt. Amennyiben ez nincs meg, úgy csendes „szolgálatot” teljesítenek, ami abból áll, hogy jó példával járnak a közvetlen és közvetett környezetük előtt egyaránt. Szerintük nem erőltetik rá a hitüket senkire, nem toboroznak követőket, sőt még egymással sem állnak szoros kapcsolatban. Az egyéni igények teszik függővé, ki mennyire vesz részt a közösség életében. Az egyik interjúalany például saját bevallása szerint elvonultan éli az életét, míg egy másik lelkesen mesélt a baráti társaságáról. Úgy gondolják, nincsenek elvárásaik egymással szemben, a közösségen belül nincsenek kötelezettségek, aminek meg kellene felelni, vagy például anyagi hozzájárulás a tagok részéről. Az igazi összetartó erőt az a „közös tudatállapot” jelenti számukra, ami az interjúalanyok beszámolóinak alapján önmaguk és mások boldoggá tételét szolgálja.

Kutatásom a kulturális antropológiához áll legközelebb, mert egy olyan közösség vizsgálatát tűztem ki célul, amely sajátos világnézetével elkülöníti magát másoktól. Boglár Lajos (2005) úgy fogalmaz, hogy a kulturális antropológia az emberek vizsgálatával foglalkozó tudományág, ami nagy hangsúlyt fektet a terepen végzett vizsgálódásra, vagyis a megfigyelt közösséggel való együttélésre. Főbb kutatási területei például a nemi szerepek, a társadalmi viselkedés, rokonsági kapcsolatok, ideológia és vallás kérdésköre. Mindezt az adott közösség kulturális keretei közé ágyazva elemzi.

Az antropológiai megfigyeléseim bemutatása mellett három lehetséges hipotézist, vagyis három tudományos feltevést is felállítottam. Ezek közül az egyik a közösség fogalmának értelmezése, amire azért volt szükség, mert a fénymunkások nem állnak állandó kapcsolatban egymással. Ebben a formában igen laza

---

⁷ Értelmezésük szerint a lélek egy testbe zárt esszencia, Isten egy darabkája, ami minden élete során új külalakot vesz fel. A testet a lélek kivetülésének tartják, egy buroknak, ami által a lélek képes megnyilvánulásokat tenni.

kapcsolathálónak⁸ mondható az övék, ami felveti a kérdést, vajon a közösség fogalom tudományos definíciója megállja-e a helyét az ő esetükben. Gergencsik Eszter (1987) és Vercseg Ilona (2001) összefoglalóit vettem alapul ennek vizsgálatához, amikben egymástól függetlenül egyaránt a csoport fogalmával hasonlítják össze a közösség fogalmát. Ebből kiindulva igyekszem megtalálni a helyes fogalomhasználatot.

A következő hipotézisem az identitás, más szóval az önmeghatározás témakörbe tartozik. Mivel nem volt lehetőségem résztvevő megfigyelőként (Babbie, 2003) nyomon követni egy fénymunkás teljes fejlődését a közösségbe lépéstől egészen a „kiteljesedésig”, ezért az identitásra vonatkozó kérdésekkel próbáltam további információk birtokába jutni. A következő kérdéseket tettem fel a közösség tagjainak. *Érzése szerint megváltozott-e a személyisége, amikor a közösség tagjává vált? Ha igen, miként változott meg, és milyen irányban? Miként értelmezi az Én és a Mi fogalmakat?* A válaszok elemzése során László János (1999) - az MTA egyik doktorának - kutatásaira támaszkodtam. Elsősorban arra a kérdésre kerestem választ, hogy mi motiválhatja az egyént, amikor csatlakozik valamilyen közösséghez.

A harmadik hipotézisem a vallás fogalmának definiálására vonatkozik. Vizsgált közösségem mereven elzárkózik attól, hogy bárki vallásként értelmezze a hitüket,⁹ mivel ők sem tekintik vallásnak. Ugyanakkor elképzelhetőnek tartottam, hogy a hitük rendelkezik olyan elemekkel, amiket tudományosan egyértelműen a vallás kategóriájába lehet sorolni. Ehhez több neves szociológus (pl. Andorka, 1997, Giddens, 1997), néhány antropológus (pl. Geertz, 1994) és egy vallástörténész (Eliade, 1987) vallásdefiníciói szolgáltattak alapot.

---

⁸ A kapcsolatháló-elemzés Jacob L. Moreno osztrák kutató munkásságán alapul, amit az 1930-as években kezdett meg, és a szociometriából indult ki. A szociometria a társas kapcsolatok kutatásának, feltérképezésének tudományága.

⁹ A hit szót többféle értelmezésben használom a dolgozatomban. A fénymunkások szemszögéből nézve a hit egy teremtő energia, az én szóhasználatomban viszont a gondolatviláguk szinonimája.

II. Kutatásom módszertana

Dolgozatom témájának keresése közben teljesen véletlenül találkoztam a fényharcos¹⁰ kifejezéssel. A családom egyik tagja egy alkalommal, azzal a meglepő történettel jött haza, hogy megismerkedett egy magát fényharcosnak nevező személlyel. Mivel már kezdettől fogva antropológiai témát szerettem volna választani, így megragadtam a lehetőséget, és elkértem ennek a személynek az elérhetőségét. 2013 februárjában találkoztam először fénymunkással, Erikkel egy pesti kávézóban, ahol órákon keresztül beszélgettünk. Ő lett az első interjúalanyom és egyben az informátorom is. Nagyon csekély ismeretanyaggal indultam el a találkozóra, csak annyit tudtam a témával kapcsolatban, amennyit az internetről képes voltam összegyűjteni a fényharcos kulcsszó beírásával. Már az ott talált adatok sok kérdést fogalmaztak meg bennem a vizsgálni kívánt emberekkel kapcsolatban.

Earl Babbie (2003) munkásságának köszönhetően ki tudtam választani a számomra legideálisabb kutatási módszert, ami a kvalitatív egyéni mélyinterjú lett. Babbie kvalitatívnak nevezi az olyan kutatási módszert, ahol nem az információk mennyiségére, hanem a minőségre fektet nagyobb hangsúlyt a kutató. Mivel én feltáró és leíró vizsgálatot végeztem, így fontos volt számomra, hogy ne csak sok információhoz jussak hozzá, hanem el tudjak mélyedni a témában. Úgy éreztem, e nélkül nem értelmezhető egy ismeretlen közösség sajátos világnézete. A mélyinterjú fogalma Babbie értelmezésében azt jelenti, hogy csak nyitott kérdések szerepelnek a diskurzusok során. Semmilyen módon nem kívántam befolyással lenni a vizsgált egyénekre, mivel az ő személyes véleményükre és gondolataikra voltam kíváncsi, ezért a mélyinterjú módszere tűnt a legideálisabbnak számomra.

A módszer kiválasztása során két másik lehetőséget zártam ki Babbie (2003) javaslatai közül. Az egyik a kérdőíves vizsgálat volt, amikor a kutatók előre megszerkesztett kérdésekkel gyűjtenek információkat, ám ebben az esetben a vizsgált alanyoknak nincs sok lehetőségük a véleményük kifejtésére, mert

---

¹⁰ A fényharcos, fénymunkás és fénylámpás fogalmak ugyanazt a közösséget fedik le, csupán a megfogalmazás más. Azok, akik küzdelemnek élik meg a tevékenységi körüket jobban szeretik a fényharcos kifejezést, míg azok, akik állításuk szerint csendes szolgálatot teljesítenek, a fénymunkás és fénylámpás megnevezést kedvelik jobban.

majdnem minden esetben megadott válaszlehetőségek közül kell választaniuk. E miatt egyértelműen elvettem ezt a lehetőséget. Nem álltak rendelkezésemre olyan információk, amik alapján összeállíthattam volna egy releváns kérdéssort. A másik problémám a vizsgálni kívánt egyének száma volt. „*A kérdőíves vizsgálat különösen alkalmas nagy alapsokaságok leíró vizsgálatára*” (Babbie, 2003:311), ám a fénymunkások esetében nem beszélhetünk nagy alapsokaságról. Ha a közösségük létszáma bővül is, akkor sem egyszerű a felkutatásuk a laza kapcsolathálózatuk miatt. A másik lehetőség a fókuszcsoport lett volna, ami 12-15 ember közös, kötetlen beszélgetése egy adott témáról, amit egy moderátor irányít. A létszám változhat, a hangsúly azon van, hogy a vizsgált egyének társasági interakciók során kiegészíthetik egymás gondolatait. Kutatásom kezdetén külön nehézséget okozott a kérdés, hogy miként leszek képes megtalálni a közösség tagjait. Erre a problémára is Babbie munkája nyújtott segítséget. A „*hólabda módszer*” (Babbie, 2003:206), amit választottam azt ajánlja, hogy minden megkérdezett személytől érdemes javaslatot kérni további megkérdezendő személyekre. Ez az eljárás sikeresnek bizonyult, ugyanakkor szinte lehetetlenné tette a fókuszcsoport módszerének alkalmazását. Lassan haladtam az alanyok felkutatásával, viszont egy fókuszcsoporthoz legalább 6-8, de inkább 10-12 emberre lett volna szükség. Ezeket az érveket összevetve jutottam el a döntéshez, mi szerint a mélyinterjúztatás a legmegfelelőbb kutatási módszer a vizsgálatom számára.

Összesen tíz interjút készítettem két hónap alatt. Ez elegendőnek bizonyult a téma körbejárásához, sőt olyan eltéréseket is megmutatott, amik okot adtak a feltételezésre, hogy a közösség tagjai nem mindenben értenek egyet egymással. Később bizonyossá vált a számomra, hogy a fénymunkások valóban nagyon hasonló világnézetet képviselnek, ugyanakkor vannak olyan témák, amikről másként vélekednek. Ilyen például az emberiség eredetének magyarázata, amire a későbbiekben részletesen ki fogok térni.

Kettő kivételével az összes interjúalany az otthonában fogadott engem. Meleg teával kínáltak, és igen érdeklődőek voltak az irányomban. Nem értették, honnan jött az ötlet, ami elvezetett a közösségükhöz. Miután megadtam nekik a magyarázatot, három-négy órás beszélgetések következtek. A légkör barátságos

volt, feszültségektől mentes, és minden esetben hagytam, hogy arról beszéljenek, ami éppen az eszükbe jut a témával kapcsolatban. Figyelmesen hallgattam, hogy ők mit tartanak lényegesnek a közösség tevékenységei közül, és kinek mi az egyéni látásmódja az elgondolásaikat illetően. Nem használtam diktafont a diskurzusok rögzítésére, mert olyan kötetlen beszélgetéseket folytattunk, amit talán befolyásolt volna egy felvevő berendezés. Jegyzeteléssel dokumentáltam a hallottakat, amikor pedig hazaértem, minden interjú után kiegészítettem a meglévő információkat saját megfigyeléseimmel. Előfordult olyan eset, amikor éreztem az alanyon, hogy nem tudja folytatni a mesélést, vagy éppen nem képes eldönteni, mire lehetek kíváncsi. Ilyen alkalmakkor mindig feltettem egy kérdést az 1. számú mellékletben olvasható kérdések közül. Általában nem volt rá szükség, mert maguktól nyilatkoztak majdnem minden témakörrel. Ha kimaradt egy fontos terület, akkor az interjú végén külön kitértem azokra a kérdésekre is, amik az adott területet érintették. Minél többet tudtam meg a közösségről, annál könnyebben irányítottam az interjúk menetét. Tudtomon kívül abban a szerencsében részesültem, hogy sokan vagy a saját tanítójukat ajánlották következő alanyaknak, vagy különleges élettörténetű egyént. Ez azt eredményezte, hogy mindig annyit és olyan információkat kaptam, amit képes voltam befogadni és megérteni.

Kérdéseim fő témakörökre bontva a következő szempontokat határozták meg: *Miként szerezhet tudomást valaki a fénymunkások létezéséről? Mi vezérli az egyént, hogy belépjen egy ilyen közösségbe? Hogyan változik meg a gondolkodásmód, az identitás, és a szokások ennek hatására? Miként lehet értelmezni a fénymunkásságot? Vallásnak tekinthető-e a hitük? Mások hogyan ítélik meg a közösséget, és a közösségük hogyan ítél meg másokat? Mit jelent egy tag számára fénymunkásnak lenni, és milyen hatást szeretne elérni a világban?* A többi ezekhez kapcsolódó kérdésem már a fénymunkások beszámolóiban keletkezett.

Reméltem, hogy talán vannak közös rítusaik, ahol résztvevő megfigyelést végezhetek. Boglár Lajos (1995) értelmezése szerint *„rítusnak tekintjük a vallási gyakorlatban az olyan cselekedetet vagy cselekedeteknek a sorát, amihez mágikus vagy vallásos tartalmú képzetek tapadnak, és ami rendszerint mitikusan megalapozott, hagyományok által előírt formában kerül kifejezésre.”* Úgy gondoltam

elmegyek egy gyűlésükre, vagy esetleg valamilyen szertartásukra,¹¹ ahol pusztán megfigyelőként dokumentálom az eseményeket. Erre azonban nem kerülhetett sor, mert a fénymunkások közösségében nincsenek efféle csoportos tevékenységek. Léteznek kötetlen baráti beszélgetések, közös kirándulások, esetenként közös meditációk, valamint tanfolyamok és előadások. Ezek közül azonban egyik sem tűnt alkalmasnak feltáró kutatások elvégzésére. Minden felsorolt program kifogásolható volt abból a szempontból, hogy nem tisztázott, vajon a résztvevők tagjai-e vizsgálatom tárgyának. Komoly szűrőmunkát jelentett volna a lehetséges alanyok elkülönítése, ezért úgy ítélt meg, hogy az interjúkon elhangzottak fogják alkotni a kutatásom alapját.

III. A fénymunkások emberképének interpretálása

Ebben a terjedelmes fejezetben a kutatott közösségem tagjainak alapvető jellemvonásait igyekszem bemutatni. Továbbá megvizsgálom, hogy kik csatlakozhatnak a közösséghez, a tagok milyen tevékenységeket végeznek, és mire szolgál mindaz, amit képviselnek. Gondolkodásmódjuk tekinthető a leghangsúlyosabban vizsgált területnek. A közös nézeteik formálják őket egységgé, ezért ennek megértése fontos ahhoz, hogy magának a közösségnek a léte és működése érthető legyen. Vizsgálandó alanyaimmal kapcsolatban nem találtam rendelkezésre álló szakirodalmat, ezért ezoterikus könyveket (pl. Balogh, 2002, Czeizel-Greskó, 2007, Blackburn, 2008) vettem alapul gondolataik értelmezéséhez.

A tagok szerint minden ember a polaritás világában él, vagyis mindennek megvan a maga párja, ami egyben az ellentéte is. A fénynek a fény hiánya, a születésnek a halál, a szeretetnek a félelem, a jónak a rossz. Ezek mind ugyanannak az „egésznek”¹² a részei, és egyforma mértékben kell, hogy létezzenek, mert így teremődik meg az egyensúly, a harmónia. Ugyanakkor úgy vélekednek, hogy az emberekben rejlő sötétség folyamatos odafigyeléssel és egy „*másfajta tudatosság*”¹³ képviselőjével „*kifényesíthető*”. Azért nem a megszüntethető

---

¹¹ A fogalmat az ünnepélyes események összefoglaló nevéként használom a dolgozatban.

¹² Egész alatt az univerzum fogalmát értik.

¹³ A másfajta tudatosság számukra magát a lelki fejlődést jelenti, a pozitívumok keresését, jó tulajdonságok előtérbe helyezését.

kifejezést használták, mert szerintük az a tökéletesség elérésének látszatát keltette volna, holott igazából, amiről szó van, az a felismerés. Szerintük fel kell tudni ismerni a rosszat, el kell fogadni, majd törekedni kell a jó tulajdonságok előtérbe helyezésére. *„Erre azért van nagy szükség, mert minden egyes ember példamutató mások számára. Ha mindenki a jobb, fényesebb oldalát tudná mutatni, akkor egy idő után nem maradna úgymond rossz tulajdonság.”* (Részlet a Katalinnal készített interjúból) Azért nevezik magukat fénymunkásoknak vagy fénylámpásoknak, mert ők tudatosan igyekeznek a „Fényt”¹⁴ erősíteni önmagukban, és példamutatással segíteni azoknak, akik nem tagjai a közösségüknek.

Nézetük szerint a Fény szolgálatában állók építenek, míg a „Sötétség”¹⁵ képviselői pusztítanak. Ettől még a pusztítást nem tekintik rossznak, mert úgy gondolják ahhoz, hogy újabb építkezések folyhassanak, egy idő után a régi dolgokat le kell bontani. Ez teremti meg mindkét oldal, a Fény és a Sötétség létjogosultságát is. Azt is hozzáteszik, hogy a sötétségnek nincs önálló léte, mivel a fény megjelenésével eltűnik. Valójában a Fényre úgy tekintenek, mint három fő erényre: bölcsesség, erő és szeretet, a Sötétségre pedig ezek hiányaként, ami tudatlansághoz, félelemhez és az erő káros használatához vezet. Azért dolgoznak a jó tulajdonságaik előtérbe állításán, mert mindenképpen el akarják kerülni a Sötétségben rejlő veszélyeket, amiket társadalmi problémákként ítélnek meg.

A közösséghez való csatlakozás, állításuk szerint nem függ kortól, nemtől, lakóhelytől, iskolai végzettségtől, bőrszíntől, vagy más ezekhez hasonló kategóriától. Nincsen beavatási rítusuk,¹⁶ nem készül dokumentáció a közösség tagjainak létszámáról. Minden olyan ember nevezheti magát fénymunkásnak, aki képes azonosulni a szemléletmódjukkal. Ezért egyedül azt tartják fontosnak, hogy az, aki csatlakozni kíván hozzájuk, hasonló világnézettel rendelkezzen, mint a

---

¹⁴ A Fény a közösség hite szerint nem más, mint az emberek isteni énje. Olyan energia, ami képessé tesz bárkit arra, hogy akár a tudománynak ellentmondó cselekedetet hajtson végre. Például 40 napos halálnak vélt állapot után újból feléledni.

¹⁵ A Fény ellentétéként gondolnak rá, később az ego fogalom veszi át a helyét.

¹⁶ A beavatási rítus a közösséghez való csatlakozás nyilvános és ünnepélyes módját jelenti az én értelmezésem szerint.

közösség egésze. Vegyen részt az általuk elképzelt szebb jövő építésében a jó tulajdonságaival.

III.2. A végső valóság kutatása

Kutatott közösségem elképzései a világról sokféle tudományos területre kiterjednek. Fizikára és matematikára, pszichológiára és filozófiára, vallásra, orvostudományra és még más egyéb területekre is. Az általuk képviselt elméletek egy részét a közösség egyik tagja, Balogh Béla (2002) gyűjtötte össze. Érthetően vezeti le azokat az ezoterikus tanokat, amiket az interjúalanyok is fontosnak tartottak kiemelni a sokféle tanítás közül. Ahol teljes idézeteket emeltem ki a szövegből, ott olyan tudományos vagy egyéb fejtegetésekről esik szó, amiket alapos ismeretek nélkül, laikus olvasóként nehéz lenne másként elsőre megérteni, vagy nagyon pontosan fogalmaznak meg egy-egy állítást.

Balogh Béla (2002) szerint az emberek illúziók fogságában élnek. Az érzékszervek által beérkezett információkon keresztül képezik le az általuk valóságnak vélt környezetünket. Igaznak hiszik, és feltétel nélkül elfogadják az így teremtett valóságképet, mert nagyon erős csoportos megegyezésen alapul. Jó magyarázatként szolgál erre a Föld alakjának meghatározása. Hosszú időn át laposnak gondolták, és az emberek számára ez jelentette a valóságot. Később, amikor bebizonyosodott, hogy nem így van, akkor egy új igazság épült be a tudatukba, vagyis a leképezett valóság nem minden esetben reális. Miért fordulhat elő téves következtetések rögzülése? *„Úgy tűnik, annyira ragaszkodunk világgépünkhöz, hogy bármilyen kompromisszumra képesek vagyunk. (...) Tesszük mindezt azért, hogy ne kelljen megváltoztatnunk a világról alkotott elképzelésünket, tehát – végső soron – egy belső gondolati képet.”* (Balogh, 2002:106) A fénymunkások közössége ezt a „belső gondolati képet” igyekszik úgy formálni, hogy befogadó képes legyen új elméletekre, új megközelítési módokra, vagy paranormálisnak¹⁷ nevezett jelenségekre. Erre saját bevallásuk szerint azért van szükségük, mert ahogyan ők fogalmaznak, egy „magasabb tudati szint” eléréséhez folyamatos fejlődés szükségeltetik. Ennek a fejlődési folyamatnak a megértéséhez

---

¹⁷ Olyan jelenségeket neveznek paranormálisnak, amit a tudomány nem képes megmagyarázni.

viszont szélesebb látókör kell annál, mint amit a jelenleg elfogadott paradigmák¹⁸ nyújtani képesek. A fénymunkások úgy vélik, talán más igazságok is léteznek még a köztudott ismerteken kívül olyan látszatot keltve, mint a lapos Föld képe.

Az ilyen igazságok keresése közben sokban támaszkodik az író Albert Einstein¹⁹ elméleteire. Főként arra a két megfigyelésre, hogy nincs két olyan ember, akik egyformán látnák a világot, valamint hogy az ember által létezőnek vélt dolgok csak viszonyítással határozhatók meg. (Balogh, 2002) Mindkét elméletet hosszasan lehetne értelmezni, mivel azonban nem kapcsolódik közvetlenül a témám vizsgálatához, így nem fordítok rá több szót. Annyiban utalok rájuk, hogy az eddig megemlített gondolatok képezik annak alapját, amin továbbhaladva a világ anyagra és hullámokra bontható fel, majd további érvelések során eljutunk az „energia”²⁰ fogalmához.

A fénylámpások elképzelésében minden ember a „Fény gyermeke”. A teremtő Isten egy Központi Fényforrás, maga az Univerzum. *„Az ezoterikus tanítás értelmében az Univerzum az Atya szimbólumával jelölt energiából és akaratból, valamint az Anya szimbólumával jelölt kreatív intelligenciából áll. Ebből a harmonikus egységből születik a Fiú, a Szeretet. Ez a szimbolikus Fiú a világegyetem első megnyilvánulása, minden élet és minden létező forrása. A Fiú nem más, mint ragyogó Fény!”* (Balogh, 2002:236) Isten tehát magában egyesíti a teremtő Atyát és Anyát egy személyben, lényegét tekintve pedig egy téren és időn kívül létező Lélek. A közösség tagjai az „Atya-Anya-Fiú” fogalomhármast más szavakkal így írják le: „Erő-Bölcsesség-Szeretet”, mint a Fény három fő erénye.

Elgondolásaik alapján ebből a Fényből, vagyis a Fiúból összesen hét Fénylény válik ki, amik mind tudatában vannak létüknek, és képesek teremteni. Rendelkeznek az isteni tulajdonságok mindegyikével, amiket Balogh Béla jól összefoglalt, ugyanakkor figyelni kell arra, hogy más-más tulajdonságok dominálnak az egyes fénylényekben. Az első fénylényt az Akarat és Erő jellemzi, a másodikat a

---

¹⁸ Egy tudományterület általánosan elfogadott nézetei.

¹⁹ Albert Einstein XX. századi elméleti fizikus volt.

²⁰ A fogalom nem egyenlő a tudományokban használt energiafogalommal. A közösség tagjai az energia szót a Fény szinonimájaként használják.

Bölcsesség és Szeretet, a harmadik fő jellemvonása a Kreatív Intelligencia, a negyediké a konfliktusból születő Harmónia, az ötödik az anyagi Tudomány és Tudás képviselője, a hatodikra az Idealizmus iránti Hit és Odaadás jellemző, míg a hetedik a Rend és a Rituális Mágia erőterével rendelkezik. (Balogh, 2002) A közösség hite szerint ezek a Fénylények teremtik a világegyetemet²¹ mindenhol, minden pillanatban.

A közösség tagjai szerint nem csak az előbb említett hét teremtő Fénylény létezik a világon. *„Minden Teremtő Sugár hét másik sugárra bomlik és azok mindegyike ismét hét másikra. (...) A teremtés Isten gondolata. Ebből születik a Fény, és a Fény további Fénylényeket hoz létre, mégpedig saját képére és hasonlatosságára. Ily módon hét különböző tudatszint teremtésére kerül sor: Kerubok és Szeráfok, Angyalok, Emberi lelkek, Állatok, Növények, Élő egysejtűek és Ásványok.”* (Balogh, 2002:238-239)

Ebből következik a fénymunkásoknak az a megállapítása, hogy minden, ami körbevesz minket, sőt az ember maga is „energia”, vagyis Fény. Szerintük azok az energiák, amik alacsony „rezgésszámúak”, vagyis sűrűbbek a többinél egészen szilárdak, tárgyiasult formát vesznek fel. Azok, amik viszont magasabb rezgésszámot produkálnak, mint például az ember is, magasabb fejlettségi szinten állnak, és maguk is képesek lehetnek teremteni. A legmagasabb rezgésszáma és energiaszintje egyértelműen a Központi Fényforrásnak, tehát Istennek van.

Egy másik felvetésük szerint nincs anyagi világ, csak szellemi. *„Amit látunk, megérintünk csak a tudatunk kivetülései. Alacsony rezgésszámú energiák, amik a tapasztalatok megszerzésében játszanak szerepet. A tűz meleget ad, a víz oltja a szomjúságot, az eszközök kényelmessé teszik az életünket. Minden a mi érdekeinket szolgálja, mégsem könnyű a fejlődés folyamata.”* (Részlet az Erikkal készített interjúból)

---

²¹ Ebben az esetben a világegyetem nem azonosítható az Univerzummal, ahogyan azt a tudomány teszi, mivel az logikai paradoxonhoz vezetne, ha csak nem azt vesszük alapul, hogy egyik a másikkal tulajdonságait hordozza magában.

A közösség tagjai úgy vélekednek, hogy az emberi léleknek kettős természete van, két tudatra bontható szét. Az egyik a „*felsőbbrendű isteni én*”,²² az isteni tudat, más néven Krisztus, míg a másik az emberi tudat, amit „*egónak*”²³ vagy Sátánnak neveznek. A felsőbbrendű énnel szerintük nagyon nehéz kapcsolatba kerülni, mert igen komoly lelki fejlődésen kell átesni hozzá. Akkor tekinthető elértnek ez az állapot, amikor az ember már nem egyénként gondol önmagára, hanem „*minden élet egységének*” a részeként. Amikor az összes gondolatával és cselekedetével arra törekszik, hogy az „*egységes egészet*” szolgálja, mindezt az ego által irányított önző vágyak nélkül. Ha az ember nincs is feltétlen tudatában a felsőbbrendű isteni énnel, akkor is megérzi, mikor valamilyen belső harcot vív. Úgy hiszik olyankor a két én, a két tudat konfliktusba kerül egymással. Ezt az érzést a lelkiismeret-furdalás fogalmával azonosítják. Úgy hiszik, akkor jön létre a konfliktus, amikor az ego megszakítja a tudatos kapcsolatot Istennel. Helyette a félelem, az önzőség valamint a hatalomvágy kezdi el vezérelni az egót. Ilyen esetekben a lélek képessé válik az egység ellen fordulni, mert állítólag elvész az összetartozás érzése, és az egyén hátráltatni kezdi mások lelki fejlődését. Mégsem gondolják károsnak az ego meglétét. Úgy tekintenek rá, mint egy olyan szükséges gátló tényezőre, ami ugyanúgy a fejlődést szolgálja, mint az isteni én.

A fénymunkások úgy vélekednek, hogy az ember képes a gondolataival teremteni. Ezt a felvetést meg lehet közelíteni filozófiai, valamint pszichológiai szemszögből nézve is, most mégis szorítkoznék a vallási oldal vizsgálatára, mert ez önmagában képes reprezentálni az interjúk során elhangzottakat. Szerintük minden, amit kifejezésre juttatunk egy gondolat vagy érzés.²⁴ „*Ha elgondolunk valamit, akkor az a lelki szemeink előtt megjelenik. Nem materializálódik, mégis képesek vagyunk látni, mert felidézzük magunkban a hozzá társított képet, vagyis a mintát.*” (Részlet a Győzővel készített interjúból) Úgy vélik, léteznek azonban olyan gondolatok is, amiknek nincs sematikus alapja. Amikor az egyik interjú során ehhez a

---

²² A közösség tagjai úgy tekintenek az isteni én-re, mint az ember jobbik felére. Szeretnek úgy beszélni róla, mintha egy személy lenne, aki az emberi jó tulajdonságokat ötvözi magában.

²³ Az ego szerintük az ember rossz tulajdonságainak összefoglaló neve, ha megszemélyesítenék, akkor ez lenne a mesékben gyakran felbukkanó kisördög az ember vállán.

²⁴ Az érzelmeket meg sem kíséreltem definiálni, így a továbbiakban csak a gondolatokra helyezném a hangsúlyt.

gondolathoz értünk, felvettem, hogy talán az Istenről alkotott emberi kép jó példa lehet erre. Azért tartom jó példának, mert tudományosan nem bizonyított Isten létezése, mégis feljegyzések készültek róla szentnek nyilvánított iratokban, megjelenik a művészetben, a politikában. Az interjúalany teljes mértékben egyetértett velem, majd megkérdezte, hogy mit gondolok, hogyan lehetséges ez? Mivel az ő véleményére voltam kíváncsi, így csak annyit feleltem, hogy nem tudom. Az ő válasza a hit volt. A közösség minden tagja szerint a hit egy olyan „energia”, másképpen megfogalmazva egy rendkívüli hatalommal bíró mentális eszköz, ami képes egy új gondolat megszilárdítására. *„Minél több követője van egy hittal felruházott gondolatnak, annál inkább valósággá válik, mert egyre több ember tudatába épül be, míg el nem éri azt a szintet, hogy szervezőerőként működjön. Így teremthetők vallások, eszmék, normák, minták és más fogalmak.”* (Részlet a Győzővel készített interjúból) Úgy gondolják, minél nagyobb az összpontosító képessége valakinek, annál jobban tud arra a gondolatra koncentrálni, ami kialakít egy belső képet. Ennek a képességnek a birtokában végül eljuthat az ember arra a szintre, ahol már könnyedén tudja alakítani a környezetét. *„A hit ugyanis nem más, mint az összpontosított gondolat ereje, biztos tudás, megingathatatlan belső bizonyosság, aminek ereje abból fakad, hogy a világegyetem valójában egy kivetített gondolati építmény.”* (Balogh, 2002:136)

Tovább gördítve a gondolatmenetet, véleményük szerint, ha képesek vagyunk összpontosított gondolatokkal teremteni, akkor feltételezhetően a pusztításra ugyancsak megvan a lehetőség általuk. Az ember nem hiszi el, hogy képes a vízen járni, nem hisz a csodákban, mert az már paranormálisnak tekinthető. A fényművészek szerint minden, amit csak el lehet képzelni lehetséges volna, ha az ego nem akarna ragaszkodni az ismert világhoz, ami miatt nem hagyja kibontakozni a hitet. Sőt, egyenesen blokkolj azt.

Egyik interjúalanyom úgy magyarázta, hogy minél többet hallunk valamit, minél gyakrabban találkozunk vele, minél többet ismétlődik meg, annál jobban beépül a tudatalattiba, vagyis az ember valóságképébe. Ez által az emberi tudat programozható lesz, és az egész létezés alatt folyamatosan kapja a programcsomagokat. A szülőktől, az iskolában, a társadalomtól, baráti közegetől,

szóval minden olyan szintéren, ahol szocializáció²⁵ zajlik. Ezek a kapott és átvett minták határozzák meg az emberek életét és cselekedeteit. (Balogh, 2002) A közösség tagjai azt állítják, hogy tudatos odafigyeléssel és folyamatos koncentrációval ezek a tanítások felülírhatóak, megszüntetve az ego vezérlését. *„Képzeld el, mit csinálunk egy új ismeretség kialakításakor. Az első benyomás alapján kategorizáljuk a másikat. A második benyomás után áttesszük egy másik kategóriába és így tovább. Ha ránézünk valamire, tudjuk, hogyan nevezzük, mert mindenre van megfelelő címke. Feleslegessé válik közelebbről megfigyelni, mert megvan a minta, megtörténik a beazonosítás és már kész is a besorolás, akár a kódok egy jól működő program esetében. Ennek fenntartása miatt az ego nem szereti a változásokat, ragaszkodik a meglévő jól bevált módszerhez. Nehéz felülkerekedni rajta, mert amint érzékeli a változás szándékát megkongatja a vészharangot, félelmet generál, ami automatikus működésbe lépteti a legalapvetőbb cselekvési minták használatát, gátolva ezzel a fejlődést. Fokozatosan kell a vezérlését elsajátítani, ügyelve rá, hogy képlékeny maradjon. A megkövesedett egót, ami például az idős emberek jellemzője, szinte lehetetlen rávenni új tanítások befogadására, vagy a tudat átprogramozására.”* (Részlet a Győzővel készített interjúból)

Balogh Béla (2002) tovább vizsgálja ezt a gondolatot. Szerinte előfordulhat olyan eset, amikor hiába írjuk át a programot és hiszünk valamiben nagyon erősen, mégsem tudjuk elérni, mert az *„Univerzum belső törvénye”* ellentétben áll a megvalósítani kívánt dologgal. Ez a belső törvény a *„Szeretet Törvénye”*, melynek célja a lelki fejlődés elősegítése, lényege pedig, hogy az ember szeresse a Teremtőjét, és ez által önmagát is. Mellette szeresse embertársait, akik mind a *„testvérei”*, lévén egy a forrás, mert minden ember valójában *„energia”*.

A fénymunkások úgy vélik, Isten nem akadályozza meg az embert a rendelkezésére álló erők szabad felhasználásában. Megteremtette a szabad akaratot, ami mindenki számára megadja a választás lehetőségét. *„Minden ember megválaszthatja saját fejlődésének az útját, és szabadon alkothat, kifejezve ezzel a belső értékeit.”* (Részlet a Barbarával készített interjúból)

---

²⁵ Jelen esetben a szocializáció az én értelmezésem szerint a társadalomba való beilleszkedés folyamata, mely során az ember normákat és értékeket sajátít el a környezetétől.

A közösség tagjai a világot ok-okozati viszonyokra bontják, és úgy ítélik meg, hogy minden cselekedetnek következménye van. Szerintük a „*nagy egységet*”, aminek minden teremtmény a része, gondolatban fel lehet osztani egyénekre, de ettől még nem fog megváltozni. Nagyon fontos alapgondolatuk a lelkek egymásra hatása, egymás lelki fejlődésének segítése vagy akadályozása. Úgy hiszik akár segítő, akár gátló egy szándék, a cselekedet után mindenképpen visszaszáll a tett elkövetőjére. „*Aminek a részese vagyok, az alól nem vonhatom ki magamat.*” (Részlet az Erikkel készített interjúból) Ezt nevezik keleti tanítások (pl. Mumford, 2002) a karma törvényének, ami szerint nincs szükség ítélszékre, a büntetést és jutalmazást minden lélek maga méri ki önmagára. A fénymunkások tanításaiban nincs bűnös ember, csak olyanok, akik letértek saját „*kijelölt útjukról*”. Szerintük az ítélőbíró a szívekben megtalálható „*isteni szikra*”, ami jelzi, ha valaki nem a maga számára kijelölt utat követi. A karma törvénye alapján úgy hiszik, ha az embert a szeretet vezérli egy cselekvésben, akkor pozitív visszahatásokra számíthat. Ha az ego vezérli, félelem vagy birtoklási vágy, akkor bizonyosan része lesz még negatív tapasztalatokban. Elismerik, hogy vannak a világon olyan emberek is, akik látszólag ok nélkül szenvednek vagy részesülnek kiváltságokban, vagyis a tetteik a karma törvénye alapján nem igazolják a pozíciójukat.²⁶ Ennek magyarázata az, hogy a közösség hisz a reinkarnációban.²⁷ Úgy gondolják, hogy nem csak egy földi életet lehet leélni, hanem a lelkek képesek az újjászületésre. Továbbá abban is hisznek, hogy az inkarnáció²⁸ nem kényszerű következmény. Szerintük nincs olyan erő, ami arra kényszeríthetne egy lelket, hogy mindenképpen megszülessen. A lélek eldöntheti, hogy vállalja-e vagy sem, kivéve ha „*karmikus találkozás*”²⁹ előtt áll. Hitük szerint olyan eset is lehetséges, amikor egy léleknek az előző életei során sikerül egyensúlyba hoznia a pozitív és negatív cselekedeteit, és ekkor dönthet úgy,

---

²⁶ Azt az állapotot, amiben éppen vannak.

²⁷ Más néven lélekvándorlás. A fénymunkások hisznek abban, hogy lelkük a halál után nem semmisül meg, hanem képes újból megszületni emberi testben.

²⁸ Az inkarnáció szó annyiban különbözik a reinkarnációtól, hogy ez a testet öltés folyamatát jelöli. Azokra a lelkekre értendő például, akik azelőtt még egyszer sem születtek meg, újonnan érkezők.

²⁹ Amikor karmikus találkozásról beszélnek, arra gondolnak, hogy az előző életükben tett pozitív vagy negatív cselekedetük mivel mindenképpen visszaszáll rájuk, így találkozniuk kell azzal az egyénnel, aki végrehajtja ezt a feladatot. Általában ez a személy megegyezik azzal a lélekkel, akivel valamilyen jót vagy rosszat tettek.

hogy megpihen, nem születik le többször, vagy dönthet úgy, hogy mindenképpen visszajön példát mutatva a még fejlődő lelkeknek. A közösség úgy érzi, hogy a földi lét nem büntetés, hanem a fejlődés színtere, ezért úgy gondolják a lelkek élni szoktak a leszületés lehetőségével.

Kutatott közösségem úgy véli, minél magasabb fejlettségi szintet ér el valaki, annál keményebb „*próbatételek*” elé állítható, és ezeket a próbatételeket a lelkek maguk választják meg. Olyan „*küldetést*” terveznek el a leszületés előtt, ami bizonyosan teljesíthető lesz számukra. Az egyik interjúalany megemlítette, hogy Jézus³⁰ például nem csak a közvetlen környezetének igyekezett jó példát mutatni, hanem az egész emberiségben, és a Bibliában³¹ leírtak alapján igen sokat szenvedett azért, hogy ezt megtehesse. Ezért gondolják róla sokan, köztük a fénymunkások is, hogy nagyon magas lelki fejlettségi szinten álló „*esszenciáról*” beszélhetünk. Arról is megvannak győződve a közösség tagjai, hogy az előző életekben már kifejlesztett tulajdonságok nem vesznek el a halállal. Nem kell minden alkalommal előlről kezdeni a fejlődést. Ugyanakkor mindig csak azokat tudja magával hozni a lélek az aktuális életbe, amik a vállalt feladatának elvégzéséhez szükségesek. Ezek sem tudatosan jelennek meg rögvest a születés után, hanem az idő múlásával kell életre kelteni őket. (Balogh, 2002) Úgy vélik a földi feladatok életről életre változnak. Vannak alap célkitűzések és az imént említett vállalt küldetések. Ezekből nagyon sokféle lehet attól függően, hogy melyik lélek mit szeretne megtapasztalni, milyen példamutatást vállal magára. E mellett a tagok szerint a lelkek számára mindenképpen feladatot jelent megtanulni, miként lehet képes az ember ellenőrzése alá vonni a fizikai testet, az érzelmeket és a gondolatokat egyaránt. A fénymunkások hisznek abban, hogy ha valaki mindhárom kontrolálásával elbír, akkor attól kezdve már célirányosan tudja alkalmazni ezt a három dolgot.

---

³⁰ A közösség értelmezése szerint Jézus ezoterikus mester volt, és az általuk is igaznak vélt tanításokat hirdette a zsidóságnak. Úgy gondolják, ezek a tanok minden embernek szóltak, de azért választotta Jézus a zsidóságot tanítványainak, mert abban az időben ők álltak a legalacsonyabb rezgésszinten, vagyis ők voltak lelkileg a legalsó fejlettségi szinten, és szükségük volt az útmutatásra.

³¹ A Biblia azoknak a könyveknek a gyűjteménye, amelyeket a zsidóság és a kereszténység Istentől sugalmazottnak fogad el és ennek okán szentként tiszteli.

Az interjúalanyok többsége valamilyen tragédia hatására fordult a spiritualizmus felé. Az előidéző okok között szerepel betegség, családtag elvesztése, mély depresszió, közeli barát elvesztése, de akadnak olyanok is, akik egyszerűen egész életükben választ kerestek arra, hogy miért léteznek, mi céljuk a világon, és a fénymunkásságban találták meg rá a választ. Ők maguk „kényszerítő erőnek” nevezik az ilyesfajta válsághelyzeteket. Úgy érzik, egy-egy ilyen történés arra készíteti az embert, hogy „felébredjen”, vagyis másképpen kezdjen el gondolkodni önmagáról és a világról. Ezt a folyamatot szerintük úgy a legkönnyebb elképzelni, mint egy születést. *„Az emberek többségét úgy kell elképzelni, mint egy még ki nem kelt magot. Egyedül van, bezárva, eltemetve a hideg földbe. Fogalma sincs róla, hogy mi van a felszínen, el sem tudja képzelni más létezését azon a szűk gödrön kívül, amiben hever. Majd egyszer csak valaminek a hatására megmozdul és kibújik a felszínre. Kiküzdí magát a rétegeken keresztül, és egyszer csak megérzi a fényt. Meglátja, hogy egy magas fa alatt van, és elhatározza, hogy ő is ugyanolyan magasra fog megnőni. Rájön, hogy nincs egyedül, ugyanakkor magányos harcot kell vívnia a feljebb jutásért.”* (Részlet az Évával készített interjúból) Ezt a harcot nevezik a tagok az „önismeret útjának”. *„Ismerd meg önmagad, és minden kérdéssedre választ, minden problémára megoldást találsz. Kérdéseidre a választ nem magadon kívül kell keresned, hanem önmagadban.”* (Balogh, 2002:125) Ilyenkor az ember, ahogyan az egyik interjúalany fogalmazott „nagytakarítást végez”, szembenéz a jó és rossz tulajdonságaival egyaránt. Igyekeztem minden interjú során feltenni a kérdést, hogy volt-e olyan tag, aki a csatlakozást követően mégis kilépett a közösségből, illetve az interjúalanyok fejében megfordult-e hasonló gondolat? Erre az volt a felelet, hogy sok olyan ember van, aki még nem áll készen a változásra, mert fél „tükörbe nézni”, fél a fejlődés magányától, ezért inkább visszakozik. A közösség többi tagja, állításuk szerint, nem tekint vádlón az ilyen emberekre, nem ítélik el őket, egyszerűen úgy veszik, hogy még nem jött el az idejük a fejlődésre. Azok a beszélgetőpartnereim, akik maguk is küszködtek kételyekkel azt mesélték, hogy szükség esetén sok megerősítést kaptak más fénymunkásoktól. Kezdetben a többi tag segítette át őket egy-egy ilyen időszakon, majd később mindegyikük megerősödött annyira a saját hitében érzése szerint, hogy már önmagukban is képesek kiállni az úgynevezett próbatételeket, amik bizonytalanságot szülnek bennük.

Balogh Béla (2002) azt is elmagyarázza, hogy miért nem lehet kellemesebb körülmények között fejlődni, mint csak megpróbáltatások árán. Ő úgy fogalmaz, hogy az ember olyan, mint a csiszolatlan gyémánt. Benne rejlik az isteni szikra, ám a felülete még nagyon érdes, sok minden van ráarakódva. Egyetlen élet alatt nem lehet minden érdességet lecsiszolni, és azért van szükség nehéz körülményekre, mert nagyobb ellenállás mellett nagyobb fejlődés várható. A szenvedés célja az univerzális törvények felismerése. *„Ismerd fel a rosszat, aminek a gyökereit a félelem, az önzés és a szeretethiány táplálja, de mindenben, amit látsz, igyekezz találni valami pozitívát, valami szépet. Ha erősítet a jót, gyengül a rossz. Nem az élet sötét oldalai ellen kell harcolni. Elég, ha erősítet a jó oldalait.”* (Balogh, 2002:212)

III.3. Az emberiség létezésének értelme

Ebben a témakörben elég különböző álláspontokat hallottam az interjúkon a közösség tagjaitól. A fénymunkások körében általános nézetnek tekinthető, hogy minden ember a *„Fény gyermeke”*. A tagokkal folytatott beszélgetések során azonban elmesélésre kerültek olyan történetek is, amik másként mutatják be az emberek eredetét. Azért tartom fontosnak az ilyen nézetek prezentációját, mert ez bizonyítja, hogy a közösség tagjainak világnézete között akadnak eltérések.

A közösség tagjai abban mind egyetértenek, hogy elutasítják a világ keletkezéséről alkotott tudományos hipotéziseket, főként Darwin (2009) evolúciós elméletét. Balogh Béla (2002) ezt úgy fogalmazza meg, hogy ha az életnek sikerült elhagynia az élettelen anyag stádiumát, az egysejtűből eljutott az emberi testig, akkor hogyan lehet, hogy nem fejlődött tovább. Miért van életosztón az emberben, ha mindenképpen el kell pusztulnia? Elképzelhetőnek tartja, hogy nem az emberek döntenek e felőle, és lehetséges irányítóként megemlíti az ökológiai rendszert, a közösséget, és a társadalmat is, ám fenntartja problémaként, hogy ebben az esetben kell lennie egy *„parancsnoki hídnak”*, ami felette áll az egyéni érdekeknek, és valószínűleg az egyének ennek nincsenek a tudatában.

Hitük egy teljesen új szemszögből közelíti meg az emberiség létezésének értelmét. Ennek alap kiindulópontja az, hogy Isten képtelen tapasztalni. Ezért teremtette meg a lelkeket, önmaga képére formázva őket. Belőle születnek le és öltének testet

a különböző bolygókon,³² hogy élményeket gyűjtsenek a számára. Ennél fogva az emberi élet egyik alapvető célja a tapasztalatok eljuttatása Istenhez, amit a lelkek az emlékeken keresztül képesek megtenni a halál után. Az emlékeket lehelyezik egy oltárra, majd visszatérnek egy új testbe, újabb élményekkel gazdagodni. A közösség úgy hiszi, ez a folyamat segíti elő azt a „szellemi fejlődést”, amit az előző fejezetben részletesen kifejtettem.

A fénymunkások úgy tartják, a fejlődéshez szükséges küldetéseket teljesíteni. Lehet ez például egy súlyos betegség emelt fővel való viselése, vagy valamilyen testi, lelki fogyatékoság megélése. *„Az életből hozott számos példa bizonyítja, hogy milyen szeretetet és összetartást képes teremteni egy-egy ilyen ember pusztán a létezésével.”* (Részlet a Győzővel készített interjúból) Más lelkek a reinkarnáció előtt köthetnek megállapodásokat arra nézve, hogy mit kívánnak megtapasztalni a következő életükben. Lehet szó boldog szerelemi kapcsolatról, vagy kegyetlen gyilkosságról. A fénymunkások úgy tartják, hogy az a lélek, amelyik magára vállalja a gyilkos szerepét nem rossz szándékú. Épp ellenkezőleg, nagyon is szerető esszencia, hiszen képes ekkora áldozatot hozni a másik lélekért, aki szeretné megtapasztalni, milyen érzés áldozatnak lenni.

Léteznek olyan nézetek is, amik szerint kétféle embertípus létezik a Földön. Az egyik ilyen elképzelés úgy szól, hogy az első leszületett lelkek mind fénymunkások voltak. Atlantiszban³³ telepedtek le, és a tudati fejlettség nagyon magas szintjén álltak. Mellettük a Föld más területein végbement a darwini evolúció is, és kifejlődött a homo sapiens. Ez az értelmes ember eljutott Atlantiszba és a két embertípus keveredett egymással az ott töltött évek során. Az ő utódaik egyre jobban eltávolodtak Istentől, ezért eszközöket kellett teremteniük, hogy pótolni tudják az elveszített tudásukat. Erre egy érzékletes példa a kommunikáció. A telepátia már nem volt működőképes, mert veszítettek a tudati fejlettségükből, ezért feltalálták a kommunikációs eszközöket. Ennek a sémáján haladva eljutottak

---

³² A fénymunkások hite szerint nem csak a Földön léteznek lelkek, hanem szerte a Galaxisban. Végtelennek gondolják az Univerzumot, folyamatosan tágulónak. Biztosra veszik, hogy a földi emberek számára ismeretlen bolygókon ugyanolyan élet van, mint itt a Földön.

³³ A közösség tagjai Atlantiszt tartják a leszülető lelkek első otthonának. Az Atlanti-óceán közepén elterült kontinenst, ami teljes egészében elsüllyedt.

egy nagyon fejlett technológiai szintre, viszont mellette boldogtalanná váltak. Ez odáig vezetett, hogy megrekedtek, nem tudni milyen konfliktusok generálódtak, de végül háborút indítottak egymás ellen. Egy atombombával elsüllyesztették Atlantiszt, az ott élők pedig elpusztultak. Néhány fénymunkásnak sikerült még a katasztrófa bekövetkezése előtt kimentenie az „*őstudást*”, amit utána szétszórtak a megmaradt homo sapiensek között, akik nem jutottak el Atlantiszba. Valószínűsíthető, hogy ez az őstudás nem a technológiai fejlettségre utal, hanem arra a magas tudatállapatra, ami a legelső leszülető fénymunkások birtokában volt. A megmaradt fénymunkások példamutatóként segítették az emberiség lelki fejlődését az ismert történelem során, és segítik a mai napig is. (Ezeket a gondolatokat Barbara fogalmazta meg a vele készített interjú során.)

A másik elképzelés arról tanúskodik, hogy létezik a technokrata ember, akit az ego vezérel. Nincsen „*szellemi vezérlése*”, mindent pusztán tudományos alapokra helyez, és mindennel kapcsolatban felteszi a kérdést, hogy mi a jó neki benne. A materializmus megszállottja, mindenhez valamilyen segédeszközt teremt, ami megkönnyíti az életét. Ehhez képest a másik típusú ember önzetlen, és a szeretet a fő vezérlője. Ezek az emberek ugyan átvettek tulajdonságokat a technokratáktól, de alapvetően keresik a megváltást, ami a jó és rossz egyforma elfogadásával valósulhat meg. Másfajta tudati szemléletben teljesebben ki. Ugyanakkor „*burokban élő*”³⁴ technokraták is emelkedhetnek szellemileg az önzetlen emberek, vagyis a fénymunkások példájára, de sokkal komolyabb erőfeszítéseket kell tenniük érte. E szerint az elmélet szerint nem számít problémának, ha nem válik mindenki fénymunkás. Senki sem kényszeríthető erőszakkal a változásra, így mindig lesznek olyan emberek, akik inkább burokokban élnek az életüket ragaszkodva a materiális javukhoz. Ez igaz lehet az emberiségről alkotott alap gondolati sémában is, mert ha valaki nem ismeri fel a fejlődés lehetőségét, akkor örökre megrekedhet azon az alacsony rezgésszámú szinten, ahol éppen tart. Mégis különálló nézetként kezelem ezt az elméletet, mert nem egy emberen belül magyarázza az ego és az isteni tudat kapcsolatát, hanem két külön embertípusként

---

³⁴ Több fénymunkás használta a burok kifejezést arra, amikor az ember nem hajlandó észrevenni saját hibáit. Leggyakrabban azokat az embereket titulálják burokokban élőknek, akik mereven elzárkóznak az ő tanításaiktól.

ábrázolja őket. (Ezeket a gondolatokat Attila fogalmazta meg a vele készített interjú során.)

Van egy harmadik elképzelés is, ami viszont semmihez sem kapcsolható különlegesség. E szerint tizenhárom csillagnemzetség létezik a galaxisban, és minden emberi lélek tagja valamelyiknek. Valamikor régen az Isten és az Istennő a teremtő Hang kozmikus lélek dallamára táncolni kezdtek. Lépteik nyomán létrejöttek a csillagok, és bennük a lelkek, a különböző csillagnemzetségek. Céljuk, hogy mindegyik a saját ösvényét követve megismerje létezésének titkát és értelmét, végül pedig visszatérjen a közösségéhez. Bár testet öltésük előtt áthaladnak a „felejtés kódén”, mégis megőrzik „ősi kódjukat”, aminek segítségével feltárhatják lelkük igazi valóját. Ehhez annyi kell csupán, hogy az ember őszintén szembenézzen önmagával. (Ezeket a gondolatokat Katalin fogalmazta meg a vele készített interjú során.) A csillagnemzetségek egyedi tulajdonságait hosszú lenne kifejteni, ezért nagyon tömören, inkább csak felsorolás szintjén tesztek említést róluk Czeizel Beatrix és Greskó Anikó (2007) gondolatai alapján.

Az Unikornis-ember a teremtés követe, feladata mások ráléptetése az önismeret útjára. Az Angyal-ember szolgálatot teljesít, a szeretet erejével támogat másokat. A Sárkány-ember az igazság és a rend védelmezője. A Párduc-ember a szabadság képviselője. Harcol az elnyomás és a kizsákmányolás ellen. A Szárnyas oroszlán-ember uralkodó. Vezető egyéniségként áll mások élére, hogy oltalmazza és irányítsa őket. A Kígyó-férfi a tudományt helyezi előtérbe. Megőrzi az ismereteket és építő módon alkalmazza őket. A Kígyó-papnő gyógyításra született. Érintésen, művészetben és szexualitáson keresztül adja át az energiákat. A Pegazus-ember hírnök. Üzeneteket továbbít, új embereket ismer meg. A különböző kultúrák összekötésében játszik kulcsfontosságú szerepet. A Medve-ember szeretetet és kegyelmet tanít. A Delfin-ember boldogságot sugároz magából, példát mutatva ezzel mások számára. A Madár-ember a természet oltalmazója. A Csillag-ember bármilyen szerepet képes eljátszani, így bármely csillagnemzetséghez tartozó léleknek képes segítséget nyújtani életfeladata elvégzésében. A Pókkirálynő gyermeke pedig betartatja a magasabb rendű törvényeket, miközben felszínre hozza az elfeledett tudásokat is. (Czeizel–Greskó, 2007)

IV. Az Aranykor eljövedele

Bácsi Boglár Diána (2011) a közösség tagjaként a téma nagy szakértője. Az előadásában azt fejti ki, hogy mi is pontosan a fénymunkások által sokat emlegetett Aranykor, mikor jön el, és mi a magyarok szerepe ennek az eseménynek a kapcsán. Véleménye szerint az emberiség történelme korszakokra bontható, ám ezek a korszakok nem egyeznek meg a történelemben tanult őskor, ókor, középkor és újkor szakaszokkal. A fénymunkások teljesen más megközelítésből vizsgálják az idő múlását, és sokkal korábbra datálják az emberek megjelenését a Földön.

Úgy vélik, kezdetben ideális világban éltünk. Az emberek gyönyörűek voltak, intelligensek, nagyon fejlett spirituális adottságokkal rendelkeztek, képesek voltak a tudatuk segítségével kézzel fogható dolgokat teremteni, tárgyakat mozgatni, legyőzni a gravitációt, teleportálni, vagyis bármiféle segédeszköz használata nélkül eljutni *a* pontból *b* pontba pillanatok alatt, és gondolatokkal kommunikálni. Nem volt szükségük eszközökre, mert mindent megoldottak a bennük áramló mágia³⁵ segítségével. Fénnyel táplálkoztak és bármilyen élőlényvel képesek voltak kommunikálni. Nem volt köztük gyűlölet, irigység, harag, vagy bánat, csak szeretet, békesség és elfogadás. Nem öregedtek meg, számukra még ismeretlen volt a betegség fogalma, amikor elérkezettnek látták az időt egyszerűen eltűntek, semmit sem hagyva maguk után, vagyis nem voltak maradványaik, amiket el lehetett volna temetni. Ez a csodálatosnak vázolt időszak volt az első Aranykorszak, ami lakóhelyük, Atlantisz pusztulásával ért véget.

Elképzelésük szerint eztán következett az Ezüstkor, Rézkor és végül a Vaskor. Ezek a korszakok már a hanyatlásról szólnak, és a rombolást hirdetik. Bácsi (2011) szerint az emberek elveszítették mágikus képességeiket, bizalmatlanokká váltak, beteggé és boldogtalanná. Szennyezik a bolygót, pusztítják az élőlényeket és önmagukat, miközben megszállottan versengenek az anyagi javakért. Egyre újabb és újabb eszközöket gyártanak maguknak a boldoguláshoz. Uralkodnak egymáson, kizsákmányolják az elnyomottakat, önző módon csak a saját érdekeiket nézik. *„A vaskori ember hazug, nem ismeri az Igazságot, becsapja önmagát és másokat is. A*

---

³⁵ A mágiát az energia szó szinonimájaként kell érteni, amit áramoltatni képesek magukban, hogy általa végre tudják hajtani a fent megnevezett tevékenységeket.

vaskori ember nincs tekintettel embertársára, csak önmaga boldogulása érdekli, a vaskorban a jóslatok szerint megszűnnek a közösségek. Az embereket végtelen bizalmatlanság keríti hatalmába, mindenki félni fog az embertársától, mindenki gyilkost fog sejtetni a vele szembe jövőtől, az ember elfelejt bízni, elfelejt szeretni.” (Bácsi, 2011) Ez szöges ellentéte annak, amit az Aranykorszakról gondolnak, ám a fénymunkások úgy tartják, hogy ezzel még nem zárul le a folyamat.

2012. december 21. az egész világot megmozgatta. A média nagyon sokat foglalkozott ezzel a dátummal, mert számos ember úgy vélte, hogy ezzel a dátummal véget ér az ősi maja naptár, és ez egyben az emberiség pusztulását is jelenti. Ezzel szemben a fénymunkások soha nem gondolták azt, hogy ez az időpont a véggel lenne azonosítható. Látványos pozitív változást vártak ettől a naptól, egy új boldog világrend kezdetét, ezért nagyon készültek rá imákkal és csoportos meditációkkal. Azonban egyik várt esemény sem következett be.

Bácsi Boglár Diána (2011) szerint ezen a napon egyszerűen korszakváltás történt. Egy új Aranykorszak köszöntött be, ami ismét elhozza az emberek számára a békét és boldogságot. Olyan tisztító energia segít ebben, ami végigsöpör a bolygón, és mindenkinek megadja a lehetőséget, hogy változtasson az életén. A fénymunkások szerint azért van ennyi tragédia, válság, negatívum, kétely, félelem, haláleset, betegség, válás, és munkanélküliség a világon, mert ezek segítik elő a hanyatlás felismerését. Úgy vélik a lelki fejlődés első lépcsőfoka a felismerés. Felismerni, hogy nem jó irányba halad az emberiség, és változtatni csak úgy lehet, ha az egyének önmaguk „*jobbá tételével*” jó példát mutatnak mások felé.

IV.2. A világ változásának jelei

Ebben az alfejezetben néhány példát hozok arra, hogy miért gondolható rossznak az irány, amin az emberiség halad előre. Főként egyetlen interjúalanyom nézeteit fogom felvázolni, mert ő akaratlanul bár, de szociológiai kontextusba helyezte a világról, főként pedig Magyarországról alkotott képét. Ez természetesen nem vonja maga után azt a téves következtetést, hogy más fénymunkások ne így gondolkodnának, csak a legtöbbjük olyan példák felsorakoztatásával támasztja alá saját meggyőződését, amiből nem alkotható ilyen összefüggő gondolatsor, mint Attila esetében, ezért a következőkben csak a vele készített interjúból fogok idézni.

„Ma már talán egy tartalmasabb élet felé haladnak az emberek, de kegyetlen időszak áll a hátuk mögött, ugyanis az elmúlt évszázadban nagyon elnyomták a szabad szellemet. Amíg az ember egy pontban van, addig nincs viszonyítási alapja, nem tudja, hogy van választási lehetősége, így csak sodródik az árral. A diktatúra alatt mindenkinek megmondták, hogy mit KELL csinálnia, így az emberek nem is gondolták, hogy lenne választási lehetőségük, annyira kényszer alatt álltak. A mostani gyermekek viszont már szabad szellemként jönnek le a Földre, sokkal ellenállóbbak mások akaratával szemben, és lehetőségük van hamarabb eljutni a felismerés szintjére, mint az idősebb generációknak.” Egy másik sokat emlegetett gondolata a természet jelentőségének újrafelfedezése. „A kommunista rendszer tönkretette a vidéki társadalmakat, elvonta az értelmiséget és a fiatalságot a városokba, ezzel sorvadásba taszítva a falvakat. Márpedig a város is könnyen hasonló sorsra juthat a vidéki gazdaságok nélkül. A kétféle településtípus szimbiózisban él egymással azóta, hogy a történelem kezdetén felosztották egymás között a munkát. Vidék szolgáltatja a nyersanyagokat és az élelmiszert, a város pedig az ipart és az infrastruktúrát. A '80-as években kezdhettek el a vidéki lakosok ismét a földeken tevékenykedni az átmentett tudás alapján, sőt a '90-es években már megfigyelhetőek voltak komolyabb változások, mint például az ökofalu felé való nyitás. A fiatalok is csak most kezdenek el visszaszivárogni nagy erőfeszítések árán, holott, amíg „szemetet” eszünk,³⁶ és nem normális élelmiszereket, addig nem fogunk tudni normálisan gondolkodni sem.”

Szerinte az emberek borzasztóan felszínessé váltak, és minél feljebb tekintünk a hierarchiában, annál több és nagyobb befolyással hatnak egymásra. A három fő mozgatórugónak a pénzt, a hatalmat és a testi örömeiket tartja. Ezek révén lehet információkhoz jutni, ami bizonyítottan (Sík, 2012) az egyik legnagyobb áruként funkcionál a globális XXI. században. Másik nagyon érdekes gondolata az, hogy érdemes a globalizáció mögé egy értelmes lényt képzelni, mert akkor jobban megragadható lesz az intelligenciája. Úgy véli, hogy a globalizáció maga egy mesterséges intelligencia, mi emberek pedig el vagyunk gépiesedve. A társadalom működését irányító rendszer úgy van megalkotva, hogy nincs döntéshozó, nincs

---

³⁶ Attila itt arra gondolt, hogy a hatalmas gazdaságokban mesterségesen előállított élelmiszerek nem nyújthatnak megfelelő tápanyagokat az emberi szervezetnek, ami gátolja annak normális működését.

felelős, így nagyon nehéz megbuktatni. Az államháztartás és az egyház képezi a rendszer két alappillérét, és együttműködve irányítják a társadalmat. Attila úgy gondolja, ez a két vezető igyekszik minden szintéren minél több félelmet megjeleníteni, hogy elnyomják vele a szabad szellemet. A közösség minden tagja veszélyforrásnak tartja a félelmet, mert úgy vélik, ez az alapja nagyon sok helytelen cselekedetnek. Ugyanakkor remélik, hogy a globalizáció már hanyatlófélben van. Ennek bizonyítékát látják például a 2001. szeptember 11-én elkövetett terrorakcióban, ami egyes összeesküvés-elméletek (pl. Del Bosque, 2006) szerint amerikaiak által megrendezett támadás volt, ami ürügyként szolgálhatott az afganisztáni és iraki háborúhoz. *„A kígyó a saját farkába harapott bele. Ez már egy intő jel arra nézve, hogy a társadalmat irányítók mindent megtesznek hatalmuk megszilárdítása érdekében.”* Attila szerint Magyarország vezetősége rossz értékrendet képvisel, rossz példát mutat, így a változásnak alulról kell megindulnia egy szerveződésben. Úgy hiszi, már most megfigyelhető, hogy megrendült az emberek bizalma az őket védeni hivatott szervezetekben, például a rendőrségben önkormányzatokban, kórházakban, ami egy idő után akár a társadalmi rendszertől való teljes függetlenedésre is rákényszerítheti a társadalom reményvesztett tagjait.

„Egyre fejlettebb az orvostudomány és mégis egyre betegebbek vagyunk. Nagyon magas technológiai szintre értünk, de egyre kiszolgáltatottabbak vagyunk. Egyre több ismeret áll a rendelkezésünkre, ugyanakkor egyre boldogtalanabbak vagyunk.”
(Részlet a Győzővel készített interjúból)

IV.3. A magyarok kiemelkedő szerepe

Bácsi Boglár Diána (2011) nem csak az Aranykor eljövételéről beszélt, hanem ennek kapcsán a magyarság kitüntetett szerepéről is. *„A szentiratok azt mondják, hogy minden világkorszak váltásnál, van egy olyan nép, kultúra, aki annak a világkorszak váltásnak a fáklyája, vezérhajója. Ez annyit jelent, hogy ott történik meg először az átalakulás az új világkorszakra, ezért az a nép mutat példát a többinek.”* (Bácsi, 2011) Sok fényműködés hisz abban, hogy ez a nép mi vagyunk, magyarok.

Nem csak a nemzeti identitásból, a hazaszeretetből fakadnak ezek a nézeteik, hanem igyekeznek a magyar történelemből vett példákkal alátámasztani az

elgondolásaikat. Olyan példákat említenek, mint nemzetközi háborúk és más politikai eszközök, amik területektől fosztották meg az országot, függésbe taszították, és ellehetetlenítették attól, hogy nagyhatalommá váljon. Ostromolták törökök, tatárok, Habsburgok, oroszok. Bácsi Boglár Diána szerint azért történt mindez, mert a magyarság aranykori nép. Ennek jelentőségét a már sokat emlegetett rezgésszámmal magyarázza. *„Egy nép akkor sikeres, amikor olyan világkorszak van, ami az ő lelkiességével azonos.”* (Bácsi, 2011) Szerinte az eddig fennálló Vaskor rezgése idegen volt a magyarok számára, nem tudtak azonosulni vele, ezért sok kudarc érte őket. Most viszont eljött a változás, a boldogság megélésének ideje.

Az interjúalanyok többsége úgy fogalmazott, hogy mi vagyunk a *„Mag népe”*.³⁷ Véleményük szerint ez abban nyilvánul meg, hogy a nemzetség tagjai között kifejezetten sok fénymunkás van, akik tanításaikkal nem csak a magyar nemzetnek mutatnak jó példát, hanem sok külföldi országban produkálnak kiemelkedő teljesítményeket. Gondolhatunk itt akár a sikeres találmányokra vagy felfedezésekre, például a dinamóra, Béres-cseppre, golyóstollra. Azt a gondolatukat nem tudom igazolni, hogy Magyarország valóban kiemelkedő lenne a spiritizmus terjedésében. Nem állnak rendelkezésemre ilyen adatok, és nem sikerült kiderítenem, hogy készült-e ilyesfajta felmérés a közelmúltban. Ugyanakkor nagyon sok fénymunkás gondolja az országot jó *„spirituális mezőnek”*. Több kegyhely is van, ami ennek köszönheti látogatottságát, például az egyik interjúalany által említett Dobogókő, amit sokan az egész világ szívcsakrájának³⁸ gondolnak.

Egyik beszélgetőpartnerem szerint a Magyarországon élő emberek bizonytalan élethelyzetben vannak, ami egy nagy ajándék a számukra, mert így könnyebben *„tudatukra ébredhetnek”* másoknál. Az interjúalany bizonytalan élethelyzetnek nyilvánította a munkanélküliséget, a szegénységet, a hajléktalanságot, és a válásokat, mondván, hogy ezek körülményei valamilyen formában veszélyeztetik az embereket. Veszélyforrásnak gondolta a pénz hiányát, a család védelmének a

---

³⁷ Az erre vonatkozó hivatkozás megtalálható az irodalomjegyzékben.

³⁸ A fénymunkások úgy értelmezik a csakrát, hogy az ember szellemi részének a szerve, és a csakrákon keresztül áramlik az energia a testbe.

hiányát, az otthon hiányát és a munkahelyek hiányát. Véleményem szerint ez nem feltétlenül ad okot arra, hogy az emberek azonosuljanak egy újfajta világnézettel, azonban elképzelhetőnek tartom, hogy az elkeseredett emberek hamarabb kapaszkodnak bele a „reménysugárba”, mint azok, akiknek mindene megvan. Minél több az elkeseredett ember, annál nagyobb számban csatlakozhatnak a reményt nyújtó sokasághoz, jelen esetben például a spiritualizmus híveihez.

V. Az emberi kapcsolatokról, szerelemről és szexualitásról

Sokféle emberi kapcsolat létezik. Ebben a fejezetben arra kívánom helyezni a hangsúlyt, hogy bemutassam, miként vélekedik kutató közösségem a témáról. Szót ejtek különféle szerelmi kapcsolatokról és a szexualitásról egyaránt.

Kutató közösségem szerint négy lehetséges variáció írható le a hasonló és ellentétes fogalmak viszonyában. Ebből kettő-kettő ugyanazt fedi le. Az egyik szerint hasonló a hasonlót vonzza, vagyis az ellentétek taszítják egymást. A másik eshetőség az, amikor az ellentétek vonzzák egymást, a hasonló pedig taszítja a hasonlót. Először a második esetet fogom a közösség meglátásai alapján értelmezni.

Szerintük az ember mindig olyasmit igyekszik elsajátítani, aminek még nincsen a birtokában. Ide tartozik a tudástár folyamatos bővítése, új ismeretek megszerzése, még meg nem tapasztalt élmények megélése, más ember tulajdonságainak átvétele. Úgy vélik ez azért szükséges, mert ha egy ember szeretne szellemileg fejlődni, akkor ki kell fejlesztenie magában az ellenkező nemre jellemző tulajdonságokat is, saját tulajdonságainak megőrzése mellett. Ha ezt sikerül elérnie, akkor képes lesz mindig a leghelyénvalóbb tulajdonsággal fordulni mások felé. Elméletük szerint bizonyos tulajdonságok hiánya okozza a nemek közötti vonzalmat. Úgy hiszik, mind a két nem magában hordozza az összes tulajdonságot, erőt, akaratot, logikát, keménységet, kreativitást, intuíciót, elfogadást és anyai érzéseket, csak nem mindenki képes egyformán használni őket. Ezért van szükség egy társra, akitől elsajátíthatók a rejtett képességek is. Az első négy jellemvonást inkább a férfiak esetében tartják dominánsnak, míg a második négyet főként női vonásnak tekintik. Ugyanakkor állításuk szerint ők azt tapasztalják, hogy ez napjainkban változó félben van, mert a családon belüli szerepek felosztását sok

tényező befolyásolhatja. Ilyen tényezőnek tartják a válást, az egyedülálló szülői feladatok ellátását, a nők munkavállalását és a nemek közötti harcot a munkahelyi pozíciók megszerzéséért. Az egyik interjúalany például úgy gondolja, hogy a nők sokkal előrébb járnak a fejlődésben, mert több úgymond „férfias” tulajdonságot sikerült már elsajátítaniuk, míg ezzel szemben a férfiak továbbra sem merik kimutatni az érzéseiket. *„Nem mernek sírni, nem mernek elérzékenyülni, csak mert úgy érzik, az csökkentené a dominanciájukat más férfiakkal szemben, akik mereven ragaszkodnak a tipikus férfivonásokhoz. Inkább kemények és határozottak maradnak, mindenben csak a logikát keresik, és ha kell, erővel oldják meg a problémájukat. Kell melléjük a nő, aki egyengeti a fejlődésük útját azzal, hogy saját kidolgozott tulajdonságait vonzóvá teszi a férfi számára.”* (Részlet a Barbarával készített interjúból)

Az interjúalanyok említettek egy másik jó példát is az ellentétek vonzására. Ők ezt úgy nevezték, hogy „tükrözés”. Úgy vélik, mindenki tükröt tart más embereknek, ezért az egyén saját pozitív és negatív tulajdonságait másvalakiben fedezheti fel a legkönnyebben. Alap emberi sajátosságnak tartják, hogy az egyén összehasonlítja magát másokkal. Akkor is, amikor irigylésre méltónak ítél meg egy tulajdonságot, és akkor is, ha idegesítőnek tartja azt. Egyik esetben próbálja elsajátítani a pozitívnak értékelt példát, a másik esetben örül annak, hogy benne nincs meg a negatívnak ítélt vonás. A fénymunkások tanítása szerint az ilyen esetekben kell elgondolkodni azon, hogy talán amit idegesítőnek talál az ember a másikban, az valójában önmagában is megtalálható tulajdonság. Tudat alatt hibának érzi, de ahelyett, hogy ezt észrevenné, a másik emberből szeretné eltüntetni. Ezért gondolja úgy kutatott közösségem, hogy ez tükrözés.

A fénymunkások másik fogalmi viszonya a hasonló hasonlót vonz elv. Szerintük ez alapján alakulnak ki közösségek és baráti társaságok, aminek tagjait összeköti valamilyen közös pont. Sok mindent tekintenek összetartó erejű közös pontnak, ami köré a társaság szerveződik. Például a zenei ízlést, öltözködést, hasonló tulajdonságot vagy érdeklődési kört, az egyforma gondolkodásmódot. A lényegét abban látják, hogy ez a közös pont egységbe kovácsolja a tagokat. Saját bevallásuk

szerint az ő közösségük összekötő pontja a közös gondolkodásmódjuk, és fontosnak tartják kiemelni, hogy nem szerepelnek benne dogmák.³⁹

Szerelem terén többféle emberi kapcsolatot különböztetnek meg. Beszélnek „duálpárokról” és „ikerlángokról”. Úgy vélik a lehető legmagasabb lelki kapcsolatot a duálpárok élhetik meg egymással. Ez jelenti az örök nagy szerelemet, amit csak a „szellemi síkon” szabad létesíteni, különben a lélek fejlődése megrekedhet. Ezért gondolják azt, hogy a legtöbb embernek a szerelme nem egyezik meg a duálpárjával. *„Ha valaki mégis rátalálna halandó élete alatt a duálpárjára, akkor az azt eredményezné, hogy az illető nem lenne képes a hétköznapi feladataira koncentrálni, annyira lekötné a szerelem megélése.”* (Részlet a Győzővel készített interjúból) Ezzel szemben az ikerlángra pozitívan tekintenek. Úgy hiszik, a lelkek a leszületés előtt közös célokat tűzhetnek ki maguk elé, ami magával a leszületéssel ugyan a homályba vész, ám ha készen áll rá egy lélek, és már eleget fejlődött, akkor megtalálja az ikerlángját. Először erős „szellemi lángra” lobbantják egymást, majd beteljesítik a „küldetésüket”. Az általuk említett harmadik féle lelki kapcsolat nem szűkíthető le a szerelem dimenziójára. Ez a „szellemtestvérség”.⁴⁰ Szerintük olyan emberek tekinthetők lelki társaknak, akik hasonló élettapasztalatokkal rendelkeznek, félszavakból is megértik egymást, sőt úgy vélik, több ilyen ember is lehet egy adott lélek életében. *„Úgy kell ezt elképzelni, mint egy szőlőfürtöt. Egy szőlőfürt egy szellemcsoport, ahol hasonló beállítottságú lelkek vannak, akik egymás tapasztalataiból könnyebben képesek értelmezni saját cselekvéseiket, valamint a velük megtörtént eseményeket.”* (Részlet a Győzővel készített interjúból) A fénymunkások szerint az emberi kapcsolatokat egy lélek többnyire a saját szellemcsoportján belül éli meg, és bár létezik átjárás a „szőlőfürtök” között, mégis nehéz más szellemcsoport lelkével megértetnie magát a léleknek, mert nem köti őket össze életeken át tartó kapcsolat. A közösség tagjai abban is biztosak, hogy a különböző életekben megmaradnak egymás mellett a lélekcsaládok tagjai, csak más és más szerepeket vesznek föl. Például valakinek az édesanyja előző életében a testvére volt, a következőben pedig az ő gyermeke lesz.

---

³⁹ A dogma szót arra értik, hogy nem zárnak ki egy tagot sem a közösségből, csak azért, mert bizonyos nézeteket másként fogalmaz meg, mint a többség.

⁴⁰ Rokon értelmű megfelelője a lelki társ kifejezés.

A szexualitás témakörében főként az emberi „*rezgésszámokról*” beszéltek az interjúalanyok. Úgy magyarázták, hogy ha két magas rezgésszámú lélek találkozik, akkor nem csak szellemileg képesek összeolvadni a résztvevő felek, hanem fizikailag is eltűnnek a test határai. Volt olyan interjúalany, akinek saját bevallása szerint sikerült elérnie ezt a felemelő állapotot, és egyé tudott válni a partnerével. A fénymunkások gondolkodásmódja szerint a szexualitás nem egyszerűsíthető le pusztán *reprodukciós folyamatra* (Andorka, 1997). A vágy nem csak a test kielégülésére irányul, hanem arra a lelki kiteljesedésre is, ami lehetőséget nyújt az „*egységbe*” való visszaolvadásra. Azt mondják tanulni és gyakorolni kell a „*lelki gyönyör*” elérésének e módját, ami viszont tapasztalt tanítót igényel. Ilyen tanítónak tartják azokat a papnőket, akik a szexualitás rejtelseibe igyekeznek beavatni a hívőket. Véleményük szerint a legnagyobb sikert úgy lehet elérni, ha az ember képes a saját energiáit megfelelően áramoltatni. Erről szól például az indiai tantrikus szex, vagy a kínai taoista szerelmi tanítások, amik az interjúk alkalmával hangzottak el.

V.2. A fénymunkások, mint közösség értelmezése

Kutatásom során többször szembesültem a helyes fogalomhasználat megtalálásának problémájával. Ilyen fogalomként tekintek a *közösség* szóra is. Az én értelmezésem alapján egy közösség tagjai rendszeresen találkoznak egymással, részt vesznek közös programokon, ezzel is erősítve az összetartozás érzését. A fénymunkások azonban nem állnak közeli kapcsolatban egymással. Amikor bizonytalannak érzik magukat a közösség tagjaként, vagy találnak egy olyan beszélgetőpartnert, aki képes átsegíteni őket ezen a hitbéli próbatételen, vagy visszatérnek a régi gondolkodásmódjukhoz, és nem vallják magukat fénymunkásnak attól kezdve.

Gergencsik Eszter (1987) a közösség fogalmát úgy értelmezi, hogy közben összehasonlítja a csoport fogalmával, majd felvázolja, ki tekinthető közösségi embernek. Kutatása azt bizonyítja, hogy a közösségi ember képes megőrizni szuverenitását, senki sem szab gátat kreativitásának, igénye van társas kapcsolatok kialakítására, de nem nyomja el a közösség más tagjait. Érdekei megegyeznek a többi tag érdekeivel. Úgy fejleszti a személyiségét, hogy az egész közösség gazdagodjon általa. Tehát Gergencsik szerint maga a közösség abban

különbözik a csoporttól, hogy értékes célok vezérlik, mindig pozitív értékrendet képvisel és demokratikus a működése. Ezzel szemben úgy találta, hogy a csoportban előfordulhat egyéniségvesztés, a tagok tevékenysége lehet negatív is, és a vezető egyéniség mindenképpen megkülönbözteti magát más szerepű tagoktól, akár diktatórikus eszközök használatával. Ebből az érvelésből kiindulva úgy gondolom, a fénymunkások inkább tekinthetők közösségnek, mint csoportnak. Ezt arra alapozom, hogy pozitívnak tekinthető az értékrendjük, saját bevallásuk szerint egyik személy sem törekszik kitűnni társai közül, nincs közöttük elnyomás vagy kényszer, és olyan közös cél vezérli őket, ami pozitívan hat a közösség tagjaira.

Vercseg Ilona fő tevékenységi köre a közösségfejlesztés elméletének és gyakorlatának kidolgozása. Ennek kapcsán ő is megkísérli összehasonlítani a közösség és csoport fogalmát egymással Robert K. Merton és Talcott Parsons szociológusok definíciói alapján. Merton értelmezése szerint *„természetesen minden csoport egyúttal közösség is, de azok a közösségek, amelyeknek tagjai nincsenek egymással interakcióban, nem tekinthetők csoportoknak.”* (Varga-Vercseg, 2001:43) Ezt úgy kell érteni, hogy a csoporttagokat szorosabb kötelékek fűzik egymáshoz, mint egy közösség tagjait. Egy közösségben nem feltétlenül lépnek egymással interakcióba az egyének, mégis ugyanolyan normákat tartanak kívánatosnak és magukra érvényesnek. Vercseg Ilona szerint Parsons ugyanígy fogalmaz, mert egy közösség tagjait az egyforma értékek képviselével tartja összetartozónak. (Varga-Vercseg, 2001)

Ezek a tézisek ugyancsak megerősítést adtak a számomra, hogy a fénymunkások közösséget alkotnak, éppen a laza kapcsolathálózatuk és hasonló gondolkodásmódjuk miatt.

V.3. A környezet reakciói

Kutatott közösségem tagjainak minden interjú során feltettem a kérdést, hogy miként ítéli meg őket a környezetük, vagyis a családtagok és barátok. *Milyen viselkedési mintákra számíthat egy fénymunkás olyan embertől, akik nem tagjai a közösségüknek?* Válaszaikat értelmezve azt a következtetést vontam le, hogy pozitív és negatív élmények vegyesen fordulnak elő a tagok körében. Az egyik

véglet az, amikor a környezet abszolút nem képes elfogadni a változást, a másik a teljes azonosulás.

Nem egy interjúalanyom számolt be arról, hogy mások „szektaként”⁴¹ ítélik meg őket. Úgy gondolnak rájuk, mint agymosott egyénekre, akiket beszippantott valamilyen vallási felekezet. Az interjúkból le tudtam szűrni, hogy rokonoknak, barátoknak és teljesen kívülálló embereknek is szokása negatívumként értelmezni a fénymunkások személyiségváltozásának jeleit. A baráti társaságok tagjai vizsgálatomban kevésbé tekinthetők hűségese embereknek. Több interjúalany azt mesélte, hogy a régi barátai teljesen eltűntek a környezetükből, és újak vették át a helyüket, akik vagy maguk is fénymunkások, vagy hasonlóképpen látják a világot, mint ők. Minden kapcsolatbeli változást úgy fognak fel, hogy ha meg is szűnik a hasonlóság két ember között, majd újak fognak kialakulni másfajta hasonlóságok mentén. Magyarázatuk alapján, ha nem állnak „*hasonló rezgésszinten*”, akkor idegesítővé válhatnak egymás számára. Saját bevallásuk szerint nem ragaszkodnak azokhoz, akik másként látják a világot, mint ők, miközben szándékosan nem fordulnak el senkitől. A tőlük elfordult családtagokat ugyanúgy szeretik és segítik. Úgy érzik, elfogadnak minden helyzetet, nem küzdenek semmilyen változás ellen. Azt is elmondták, hogy az abszolút kívülálló véleménye - akik nem családtagok vagy barátok - nem mérvadó a számukra, mert nélkülük is jól érzik magukat a közösség tagjaként.

Más eset az, amikor a barátok és a család is érdeklődéssel fordul az újdonság felé. Nem egy interjú tanúskodott arról, hogy a kezdeti bizalmatlanság az idő múlásával átalakult elfogadássá. Volt rá példa, hogy az egyik beszélgetőpartnerem baráti társasága eljutott egy olyan bizalmi szintre, ahol már tanácsért fordultak fénymunkás barátjuk felé, mert az által megjósolt események bekövetkezése hitet és lelki támogatást adott nekik. Mások arról számoltak be, hogy a környezetük tőlük kért segítséget különböző magánéleti problémák megoldásában. Ezt a közeledési módot a közösség tagjai nem veszik rossz néven, mivel az a céljuk, hogy segítsenek mások lelki fejlődésében. Sok fénymunkás rokonságában előfordult

---

⁴¹ A fénymunkások abszolút negatív jelzőként használták ezt a szót. Úgy érezték, hogy a közösségen kívül eső emberek rosszul ítélik meg őket, és olyan más közösségekhez hasonlítják ennek a szónak a használatával, amiktől az ő nézeteik teljesen eltérőek.

már, hogy egy fénymunkáshoz közel álló személy az ő hatására csatlakozott a közösséghez. Némely családon belüli kapcsolatot éppen az új közös világnézet mentett meg. Egyik alanyom Bernadett például elmesélte, hogy édesapjának azért sikerült lemondania káros szenvedélyéről, mert az ő gondolkodásmódja az édesapjában is elindította a szellemi fejlődés folyamatát. Ezzel egy időben helyreállt a családi béke is.

A bemutatott két véglet közötti állapot a támogatás nélküli elfogadás. Ezt főként a családi kapcsolatokra tartom jellemzőnek, mert azok a kötelek mélyebben gyökereznek a baráti kapcsolatoknál. A beszélgetések alapján arra a következtetésre jutottam, hogy ilyen esetben a családtagok azonosulás nélkül tolerálják a fénymunkás világról alkotott elképzeléseit. Kinézik maguk közül, de nem hagyják magára, nem fordulnak el tőle.

VI. Új generációk születése

Kutatásom során többször felbukkant a „különleges képességű gyermekek” témája. Az interjúalanyok gyakran beszéltek „indigó”-, és „kristálygyerekekről”, valamint a „generációk fejlődéséről”, ezért fontossá vált számomra ennek a kérdéskörnek a megvitatása is. Ajánlották, hogy olvassam el Blackburn Losey (2008) könyvét, mert abból sokat megtudhatok a témával kapcsolatban.

A fénymunkások közössége három nagy csoportra bontja az 1970-es évek után leszülető lelkeket. Az első különlegesnek tartott generációt „indigógyerekeknek” nevezik. Őket követik a „kristálygyerekek” és a „szivárványgyerek” generációi. Mind a három csoport a tagok aurájának színe alapján kapta az elnevezést. A következőkben azt igyekszem bemutatni, hogy melyik csoportnak mik a jellemző tulajdonságai.

Az indigógyerekeket indigókék aurájú harcos szellemeknek tartják, akik azért születnek a világra, hogy az „elnyomó rendszerek” ellen küzdjenek. Szerintük arról lehet felismerni őket, hogy lázadók, akiket saját környezetük gyakran félreért, sőt pszichés rendellenességként fogja fel hiperaktivitásukat és különységüket. Ezek a gyerekek felnőtt korukban sem követik a társadalmi mintákat, nehezen illeszkednek be a közösségekbe, gyakran antiszociálisan viselkednek, miközben

ezzel is a rendszer hibáira próbálják meg felhívni a figyelmet. A közösség állítása szerint sokat közülük deviánsnak ítélnék, és gyógyszeres kezelések alá vetik, hogy a társadalom számára kezelhetővé váljanak, vagyis megfeleljenek a feléjük támasztott elvárásoknak. Az utánuk következő kristálygyermekek aurája ezüstös, kicsit talán átlátszónak mondható. Az interjúkon elmondottak alapján sokkal nyugodtabbak elődeiknél, mert ők már nem küzdenek, hanem az indigók által vágott ösvényen haladnak tovább. Fő jellemvonásként tekintenek az érzékenységükre. Érzékenyek az őket körbevevő emberekre és eseményekre. E mellett tehetségesek a művészetekben és nagyon muzikálisak. Állítólag gyógyító erővel rendelkeznek, sokszor pontosan tudják, hogy más embereknek mikor van szüksége segítségre, sőt az angyalokkal is képesek kommunikálni. Több fénymunkás szerint a szemükről lehet felismerni őket. Azt mondták, olyan érzést kelt, mintha egy öreg lélek tekintene vissza a gyermeki testből rájuk. Egy rendkívül türelmes és megbocsátó lélek. Az utolsó ismert nagy csoport a szivárványgyerekek. Róluk az a feltevés, hogy már a leszületésükkor nagyon magas tudati szinten állnak. Nekik már nem kell küszködni a különböző tulajdonságok elsajátításával, mert mindegyiket képesek megfelelően használni. Sőt, mivel újonnan leszülető lelkekről van szó, akik sosem jártak azelőtt a Földön, ezért nincs bennük félelem. Sosem tapasztaltak még negatívumokat, csak az vezérli őket, hogy valamit átadjanak magukból másoknak. Úgy is lehetne fogalmazni, hogy ők a „*testet öltött segítők*”. Azért kapták a szivárványgyermek elnevezést, mert a belőlük sugárzó energia a szivárvány összes színét magában hordozza. (Blackburn, 2008)

A közösség tagjai nagy reményeket fűznek az ilyen típusú gyerekekhez a világ szebbé tételével kapcsolatban. Úgy gondolják, vannak még más különleges képességű gyermekek is, csak őket még nem sikerült önálló csoportokba besorolni. Szó esett már ugyan „*gyémántgyermekéről*”, akik állítólag képesek egyszerre több világban mozogni, és „*csillaggyerekekről*”, akikről azt tartják, hogy elképesztő új technológiai vívmányokat fognak feltalálni, de egyik csoport tulajdonságai sem ismertek még annyira a közösség számára, hogy külön kategóriával illessék őket. Annyi viszont kijelenthető, hogy az ezoterikus tanítások szerint sok olyan gyermek születik a Földre, akinek a küldetése a világ jobbá tétele és előbbre mozdítása.

VII. Jelentős életmódbeli változtatások

Kutatott közösségem tagjai sok változtatást tettek az életükben, amikor fénymunkásokká váltak. Saját bevallásuk szerint másképpen kezdtek állni a környezetükhöz, fontossá vált számukra, hogy olyasmivel foglalkozzanak, amiben örömeiket lelik, és ma már jobban odafigyelnek az egészségükre. Céлом ezeknek a megnyilvánulásoknak a részletesebb bemutatása.

A természet szeretete központi szerepet játszik a fénymunkások életében, mivel úgy érzik a környezetük segítése nem csupán emberekre vonatkoztatható. A közösség tagjai igyekeznek óvni a természetet, és ennek fontosságára mások figyelmét is felhívni. Számos fénylángos tesz ökomozgásokat, sőt az egyik interjúalany egy ökofalu felépítésén dolgozik éppen. Szeretné, ha a városban élők megismerkednének a vidéki élet nyújtotta lehetőségekkel. A természetes anyagokkal, tiszta levegővel, békés környezettel és nem utolsósorban a helyben termesztett és előállított élelmiszerekkel. Úgy tervezi, hogy táborok szervezésével fogja kicsalogatni a betondzsungel népét egy „gazdagabb világba”. Sőt a helyben előállított élelmiszerek egy részét a városban próbálná meg értékesíteni, hogy azok is részesülhessenek belőle, akiket egyébként nem vonz a vidéki táj szépsége. Egy másik interjúalany háza tapasztott szalmából épült fel Budapest határában. Véletlenül jött az ötlet, de rövid idő alatt elkészültek a tervek, és hetven önkéntes fénymunkás segítő kezeit dicséri a végeredmény. Beszélgetőpartnerem szerint volt olyan ember köztük, aki nem is ismerte a ház leendő tulajdonosát, mégis ott volt és kivette a részét a munkából. Úgy vettem észre, ez a viszonzást nem váró segítőkészség alap jellemvonásnak tekinthető ennek a közösségnek az esetében.

Sok fénymunkás hagyta ott előző munkahelyét azért, hogy olyasmit csinálhasson, amit igazán szeret. Olyan munkahelyeket adtak fel, ami az anyagi világgal áll kapcsolatban, mint például a banki szféra, közgazdaságtan, kereskedelem, vendéglátás, média, biztosító társaság. Volt olyan interjúalany, aki nem érezte jól magát az aktuális munkahelyén, volt, akit a körülmények kényszerítettek változtatásra, és volt olyan is, akinek az újfajta gondolkodásmódja segítette hozzá, hogy megvalósítsa a terveit. Legtöbbször úgy választottak maguknak új foglalkozást, hogy valamilyen módon bele tudják tenni a segítő szándékukat mások irányába. Néhányan természetgyógyászattal foglalkoznak. Másokból csontkovács, fotós,

babysitter, masszőr, ezoterikus könyvértékesítő, reiki gyógyító,⁴² meditációvezetők lettek. Több interjúalany saját vállalkozásba kezdett, egyikük pedig alapítványt hozott létre a fiatal generációk lelki támogatásának céljából. Azért tartom az ilyen hivatásokat segítő szándékúnak, mert mindegyik valamilyen módon mások érdekeit és jó létét szolgálja. Egyik esetben sem a pénz motiválta a fénymunkásokat. Amikor az anyagi helyzetükről kérdeztem őket úgy tűnt, a pénzt csak a megélhetés miatt tartják szükségesnek, nem vágnak nagy vagyponra. Az általam megkérdezett tagok közül senki sem dolgozik vezető pozícióban, így az anyagi forrásaik véleményem szerint Magyarországi viszonylatban átlagosnak tekinthetők. Saját bevallásuk alapján egyikük sem nélkülöz. Mindenük megvan, amit fontosnak ítélnék, és valóban szép, ízléses lakásokban fogadták a látogatásomat. Négy esetben kertés házban jártam, négy másik alany panellakásban él, az a kettő pedig, aki nem az otthonában fogadott, tudtommal szintén társasházban élnek. Az egyik beszélgetőpartnerem elmesélte, hogy mielőtt csatlakozott volna a közösséghez nagyon gazdag ember volt. Hatalmas házzal, több autóval és nyaralóval rendelkezett, de mára mindet eladta, vagy elajándékozta a gyerekeinek. Azt mondta, hogy már nem érzi szükségét a tárgyi javaknak, mert csak hátráltatják őt a lelki fejlődésben. Most szerényen él, és alig van saját tulajdona. Más interjúalanyok csak arról számoltak be, hogy mindig sikerül előteremteniük annyi pénzt, ami elég az „*átlagos színvonal*” megtartásához. Néhányan arról meséltek, hogy ha megtehetnék, nem kérnének fizetséget a szolgáltatásaikért, de ahogyan ők fogalmaztak „*élni kell valamiből*”. Ettől függetlenül úgy érzik, igyekeznek alacsony díjakat szabni a piaci viszonylatokhoz képest, hogy mindenki számára elérhető legyen a segítségük.

Ugyanakkor nem csak mások testi és lelki egészségére fordítanak figyelmet, hanem a magukéra is. Többen változtattak például az étkezési szokásaikon, mert úgy gondolják, hogy a test tisztaságához minél természetesebb élelmiszereket kell elfogyasztani, amik viszont a globalizálódott világ nagyüzemeiben nem termelhetők ki. A növényi és állati táplálékok elfogyasztásával a test „*energiához*” jut. Ám, ha a növényt nem a napfény érlelte, az állat pedig szörnyű körülmények között leli a halálát, akkor a test sokkal kevesebb energiát tud csak felvenni belőle.

---

⁴² A reiki gyógyítók olyan emberek, akik az energiák áramoltatásával gyógyítják a testet és a lelket.

(Balogh, 2002) Ezért sok fénymunkás lemondott a húsról és a növényeket igyekeznek minél nyersebb formában elfogyasztani. Hozzátenném, a közösség tagjai között ebben a témában akadnak eltérő nézeteket. Abban mind egyetértenek ugyan, hogy a mesterségesen előállított tápláléknál sokkal egészségesebb a természetes közegből származó, de voltak olyan beszélgetőpartnereim, akik szerint nincs káros dolog a szervezetre nézve, csak akkor, ha károsként fogjuk fel. Értem ez alatt azt, hogy például a dohányzás csak akkor okoz tüdőrákot, és akkor hisz a csokoládé, ha az ember hisz abban, hogy így van. Úgy vélik, amit a test megkíván, arra szüksége van, tehát meg kell adni neki, legyen az bármilyen szokatlan vagy egészségtelennek tűnő. Éppen ezért néha még azok sem tagadják meg maguktól a tiltólistán lévő étkeket, akik egyébként tartják magukat az elképzeléseikhez.

Legtöbbjük sportol valamit. Az egyik alanyom arra a közmondásra hivatkozott, hogy *„Ép testben ép lélek”*. Úgy érzik a testmozgással *„energiákat”* szabadíthatnak fel magukban, és ez is segíti a fejlődést. Legnépszerűbb mozgásformáik a futás, jógázás, torna és a konditeremben való edzés. Elmondásuk alapján ezek nem csak a test belső egyensúlyának megtartásában segítenek nekik, hanem a mozgás képes oldani a feszültségeket, és sokszor egyfajta nyugalmi állapotot teremt a folyamatosan kavargó gondolataik között.

Rendszeresen meditálnak és imádkoznak. Ezek által képesek kapcsolatot létesíteni a *„fejlettebb energiaszintekkel”* és fénylényekkel. *„Az ima végső soron nem más, mint telepatikus úton történő segítségkérés.”* (Balogh, 2002:214) Úgy hiszik, segítséget lehet kérni az angyaloktól vagy magától Istentől. Szerintük bármikor kérhető ez a segítség, mert az élet minden fordulata az emberek érdekében következik be. Nincs olyan eset, ami ne a fejlődést szolgálná, tehát végső soron egy magasabb tudati szint eléréséhez és a boldogság megtalálásához nyújt segítséget. Azt is hozzátesszik, hogy nem mindig a kívánt formában történik meg, ami okot adhat a hitetlenkedésre, de a fénymunkások szerint fel kell ismerni, hogy ha nem azonnal, akkor később mindenképpen érthetővé válik mindennek a szükségessége. A meditáció révén az öntudatukat fejlesztik. Van, aki magányosan végzi, de lehet csoportosan is, tapasztalt vezetővel vagy a nélkül. A lényegét abban látják, hogy általa kapcsolat létesíthető a felsőbbrendű énnel, illetve más magasabb tudati

szintekkel. Ekkor lehet része valakinek például „*angyali élményben*”. Elmondásuk szerint a meditáció alatt a lélek nem köthető időhöz vagy térhez. Az energiák szabadon áramolhatnak rajta keresztül, eljuthat más világokba, kommunikálhat más fénylényekkel. Az interjúalanyok beszámolóik során sok érdekes esetet hoztak fel példaként, amiknek a többsége velük esett meg. Azért nem részletezem ezeket, mert félek, hogy az olvasó elveszne az információk sokaságában és sokféleségében. Előző életek tapasztalatai, aranyban úszó szoba, el nem tűnő kristály a szem látóterében, még meg nem történt események megérezése, angyali jelenlét érzékelése, a halál utáni állapot megtapasztalása és más ehhez hasonló élmények hangoztak el. Vizsgálódásom során ezeknek a történeteknek a felfogása és feldolgozása jelentette az egyik legnagyobb kihívást a számomra. Saját tapasztalatok híján nehezemre esett elképzelni mindezt, ezért nem teszek kísérletet arra, hogy mélyebb ismereteket próbáljak meg átadni belőlük. Egyedül az angyali élményekre térnék ki részletesebben, mert az egyik interjú során kiderült, hogy nem csak meditatív állapotban lehet érintkezni velük.

A fénymunkások vélekedése szerint minden ember mögött áll egy őrangyal. Az ő feladata a hozzá tartozó lélek oltalmazása mindentől, ami nem tartozik a karmájához. E mellett szembe kell állítania a lelket minden megtapasztalandóval ítékezés nélkül. A közösség szerint mindezt rendkívüli szeretettel és odaadással teszik, mert ez az angyalok vállalt küldetése. Ugyanolyan lelkekről van szó, mint akik leszületnek, csak ők nem az inkarnációt választják, hanem így szolgálják „*testvéreik lelki fejlődését*”, így fejlődve maguk is.

Két beszélgetőpartnerem számolt be olyan esetről, amikor emberi testben jelent meg előttük angyal. Egyiküknek a Postán, mialatt csekket adott fel. „*Magas ősz hajú férfi alakját vette fel, hosszú kabátot viselt és botra támaszkodott. Félrehívott miután előreengedtem a sorban, majd franciául kezdett beszélgetni velem. Nem okozott nehézséget, mert az iskolában megtanultam a nyelvet, de emlékezetem szerint ezt egyetlen szóval sem jeleztem a férfinak. Azt mondta, hogy gyógyító vagyok, és el kell kezdenem végre foglalkozni a valódi hivatásommal.*” (Részlet a Barbarával készített interjúból) Azóta valóban gyógyító lett belőle és sokan köszönhetik neki a lelki békéjüket. A másik alany előtt egy fiatal fiú képében jelent meg. „*Magas volt és robosztus. Épp egy lélekutaztatásról tértem vissza, ami nagyon*

felzaklatott, mert nem sikerült kimentenem a tudást Atlantiszból, amikor elsüllyedt. Ez a fiú odajött hozzám és vigasztalni kezdett. Utána még két alkalommal találkoztam vele, jókat beszélgettünk, nekem ajándékozott egy könyvet, aztán soha többé nem bukkantam a nyomára. Ebből tudom, hogy angyal volt.” (Részlet az Adriennel készített interjúból)

VIII. Identitásuk változása, értelmezése

Kutatásom során fontosnak tartottam megvizsgálni, miként változik meg az ember identitása, ha egy spirituális csoport tagja lesz. Azért is gondolom érdekesnek a témát, mert a beszélgetőpartnereim között sem mindenki tartotta magát hívő embernek, mielőtt hallgatólagosan csatlakozott volna a közösséghez. László János (1999) könyvében külön fejezetet szán az identitás és szociális reprezentáció bemutatásának. Kétféle identitáskonceptiót különböztet meg benne, az egyik a személyes identitásra keres magyarázatokat, míg a másik a szociálisidentitás-elmélet, ami a csoportlélektannal foglalkozik. A fénymunkások esetében mindkettőt érdemes megvizsgálni, mivel egyszerre jelennek meg egyénekként és a spirituális csoport tagjaiként.

A személyes identitást elsősorban Erik H. Erikson (Cole-Cole, 2006) fejlődépszichológus tanulmányozta. Az ő pszichoszociálisfejlődés-elmélete nyolc különböző szakaszra osztja az életciklust. Ezek alatt belső változások zajlanak le, miközben megváltozik az illető viszonya a külvilághoz is. Minderre konfliktusok útján kerül sor. Ezek a konfliktusok általában kötődnek az adott életszakaszhoz. A fénymunkások esetében az egyének életkoruktól függetlenül kezdenek érdeklődés mutatni a téma iránt. Az interjúalanyok életkora 30-tól 80 éves korig terjed, és minden esetben maximum öt-tíz éves „*tudatos szolgálatteljesítésről*” beszélhetünk. Ebből adódóan náluk nem lehet életkorhoz kötni azt a válságot, ami megindította bennük a változást. Ugyanakkor valóban valamilyen konfliktus hatására kerestek vigaszt vagy megnyugvást a spirituális nézetek között.

László János (1999) szerint a szociális identitás a csoportok közötti viszonyok feltárására alkalmazható elmélet. Az egyénnek szüksége van pozitív önértékelésre és önbecsülésre, amely szükségletét a csoporthoz való tartozáson keresztül elégíti ki. A csoporthoz való azonosulás az egyének énképének részévé válik. Ehhez

szükséges más csoportok létezése is, amik összehasonlításra adnak lehetőséget. Így tudja egy csoport elkülöníteni a saját nézeteit másokétól, sőt a közösen kidolgozott valóságkonstrukció még erősebbé teszi a csoporthoz tartozás érzését. Az interjúalanyok beszámolóí alapján ők sem tesznek másként. Az átvett tanok, amiket elsajátítottak kidolgozott valóságkonstrukcióként értelmezhetők. Közös világképet alkotnak, ami a csoporthoz tartozás fő mozgatórugója. E mellett megkülönböztetik magukat azoktól az egyénektől, akik még nem léptek a „*fejlődés útjára*”, valamint azoktól a csoportoktól, akik teljesen más fejlődési módot választottak. A közösség minden tagja kapott pozitív megerősítést a fénymunkásságból. Ahogyan ők fogalmaztak, végre érzik, hogy jó helyen vannak, rátaláltak a valódi életcéljukra, mások segítségével szükségét érzik létüknek, és nincsenek önértékelési problémáik. Egy szóban összefoglalva megnyugodtak.

A szociálisreprezentáció-elmélet azt igyekszik feltárni, hogy milyen reprezentációs formái vannak a csoportok kommunikációjában a világ értelmezésének és magyarázatának. Minden csoport a saját nézeteit gondolja az egyedüli igazságnak, de mi történik akkor, ha több ilyen igazság találkozik egymással? Kialakul egyfajta hierarchia, aminek a csúcán mindig az adott csoport igazsága áll. Képesek például sztereotípiák révén megteremteni azt a szociális okságot, ami őket különbnek állítja be másoknál. Ehhez szükséges a csoporton belüli erős összetartó erő, ami megingathatatlaná teszi a gondolatvilágukat. Majd másokat magukkal szemben vagy maguk alá helyeznek, hogy ezzel is igazolják saját igazságuk kiváltságos mivoltát. (László, 1999)

Azt a közös valóságképet, amit a fénymunkások alkottak meg, a közösség tagjai egyedüli igazságként könyvelik el. Azokat a nézeteket, amik nem illenek bele, illúzióként értelmezik. Már azzal megkülönböztetik magukat más vallási nézetektől, hogy hitüket semmiképpen sem kezelik vallásként. Szembehelyezkednek a dogmatikus elvekkkel, mert a lélek szabadságának korlátozását látják bennük. Nem tekintik maguktól különbözőnek azokat, akik hasonlóképpen gondolkodnak, mert nem elvárás a teljes egyetértés. Ez abból is látszik, ahogy az emberiség létezésének alapjait fektetik le. Más-más elképzeléseik vannak bizonyos témákat illetően, de ez nem hat rombolóan az egység erejére. Akit mindenképpen valamilyen módon szembeállítanak magukkal, az egoista ember.

Teszik ezt a tudat részeként vagy önálló személyiségként, mindezt azért, mert ez adja számukra az összehasonlítási alapot az „*isteni én*” meghatározásához.

László János (1999) úgy fogalmaz, hogy a csoport határai megegyeznek a közösen szervezett reprezentációs mező határaival. Ezek a reprezentációs mezők azért kerülnek megalkotásra a csoportok révén, mert így képesek értelmet adni saját valóságuknak. Értelmezik létezésük okát, választ keresnek arra, hogy kik ők, elkülönítik az én-t a nem-éntől. A fénymunkások létezésének okát, valamint a definíció meghatározását már részletesen kifejtettem a korábbi fejezetekben. Itt most csak arra szeretnék kitérni, amit az „*én*” és a „*mi*” fogalmakkal kapcsolatban állapítottam meg. A legtöbb fénymunkás abból a nézetéből indul ki, hogy minden ember a „*Fény gyermeke*”. „*Mind egymás testvérei vagyunk, mert egy Istenből születünk le.*” (Részlet az Évával készített interjúból) Ezért többnyire csak a MI fogalmat használták, amikor arra kérdeztem rá, hogy elkülönítik-e magukat másoktól. Ennek a direkt kérdésnek a hallatán sosem gondoltak úgy önmagukra, mintha ők ne a „*nagy egység*” részét képeznék minden más lélekkel egyetemben. Ilyenkor nem létezett egoista ember, dogmatikus ember, a fejlődés útjára még rá nem lépő ember. Csak a nagy egység, amibe egyformán beletartozik kivétel nélkül mindenki. Ezen belül állítottak fel egy olyan hierarchiát, ami különbségeket tehet közöttük. Szerintük az elvállalt küldetések feladatkörökre bonthatóak. Kinek több, kinek kevesebb a felelőssége attól függően, hogy mit vállalt magára. Egy vezető szerep például nagyobb felelősséggel jár, és az ilyen ember nem állhat teljesen egy szinten a vezetettekkel. E mellett néhány fénymunkás szükségét érezte az ÉN fogalom használatának is. Ők úgy fogalmaztak, hogy az ÉN-en keresztül történik a tapasztalatok gyűjtése, a halál után az ÉN élményei kerülnek Isten színe elé, és voltaképpen az ÉN-en keresztül vagyunk képesek kinyilvánítani bármit a MI istenségünkéből. Ezen kívül más személyes névmás szóba sem került.

János László (1999) munkájában azzal is foglalkozik, mi motiválhat valakit, amikor csoportot választ. Úgy véli, az egyéneknek szükségük van pozitív önértékelésre. Ehhez további szükségletek kapcsolódnak, olyanok, mint a folyamatosság, egyediség, hatékonyság és a másoktól való különbözés szükséglete. Ezek befolyásoló tényezőkként funkcionálnak, és az a csoport lesz a legvonzóbb, amelyiknek az elképzelései leginkább megfelelnek az egyén ízlésvilágának,

látásmódjának. Mégsem mondható az, hogy egy az egyben beépül az egyén identitása a csoportba. Idomulnia kell a közös világnézethez, miközben törekszik egyénisége megőrzésére, nehogy felülkerekedjen rajta a csoportidentitás. A kettő közötti viszony akkor egészséges, ha egy szinten állnak. Bármelyik előtérbe helyezése kockázattal jár. Egyik esetben a csoport túlzott befolyással lesz képes hatni rá, másik esetben az egyén nem fog tudni bekapcsolódni az egyetértés szoros kötelékébe. A fénymunkások spirituális csoportjában ez az egyensúly szerintük tökéletesen fennáll. Nem érzik magukat sem elnyomónak sem elnyomottnak. Képesek megőrizni egyéniségüket a csoporton belül is, sőt egyesek úgy vélik, éppen a csoport hozta meg számárukra saját egyéniségük felfedezését és kibontakoztatását. Nem tagadják, hogy vannak közöttük tagok, akiket magával ragad a tudás és a hatalom birtoklása, és belőlük lesznek azok a spirituális vezetők, akik visszaélnak a tanításokkal, pénzzé téve az igazság ismeretét, mert elhatalmasodik rajtuk az ego birtoklási vágya. A csoportra nézve ez annyi negatívummal jár, hogy sok kívülálló ember eleve bizalmatlansággal kezel minden tagot az eltévelyedett vezetők okozta negatív élményeik hatására.

IX. Hitük vizsgálata

Vizsgálatom során minden interjú alkalmával feltettem a következő kérdéseket. *Vallásnak tekintik-e saját hitüket attól függetlenül, hogy nincs egyházuk? Értelmezhetem-e vallásként a nézeteiket?* Kivétel nélkül mindig azt a választ kaptam, hogy nem. Mereven elzárkóznak még a feltételezéstől is. Az indoklás a következő volt.

Szerintük azért nem titulálható vallásnak a világnézetük, mert az összes vallás hívei félnek a saját istenüktől, míg bennük sosem voltak efféle érzések. *„Mások drasztikusnak és büntetőnek állítják be Istent, olyannak, akinek elvárásai vannak a teremtményeivel szemben, és amelyik nem teljesíti, azt megbünteti. Márpedig akinek elvárásai vannak, az nem lehet egyetlen a Központi Fényforrással, azzal a hatalmas energiával, amiből a lelkek kiszakadtak és leszülettek a Földre. Isten azt szeretné, hogy az emberek boldogok legyenek, és minden szükséges útmutatást megad hozzá, hogy eljussanak egy magasabb gondtalan szintre, ahol a szeretet a fő mozgatórugója*

a világnak. A büntetést nem ő rója ki, hanem az emberek hozzák magukra.” (Részlet az Évával készített interjúból)

Úgy vélik a hit egy teremtő energia, és amibe az ember hitet helyez, az valósággá válik. Része lesz az ember benső képének, „életre kel”, majd megjelennek a követői és csak még erősebb lesz. Ilyen hitbéli teremtménynek tartják például a Poklot,⁴³ amiről azt gondolják, hogy rettegéssel tölti el az embereket, és félelmükben a lelkiismeretüket teszik meg saját bírójuknak. Vizsgált közösségem szerint az ilyen emberek önsanyargatással büntetik magukat, ha úgy érzik helytelenül cselekedtek. A fénymunkások nem tudják elképzelni, hogy Isten képes lenne például háborút indítani büntetésképpen, vagy arra buzdítani a teremtményeit, hogy az ő nevében gyilkoljanak, ezért nem tudják megérteni azokat az egyéneket sem, akik nem csak magukban tesznek lelki vagy akár fizikai kárt, hanem másokban is. Úgy vélik, minden, ami szenvedést okoz a világban, az emberi meggondolatlanságból ered.

Sok problémájuk van a vallásokkal és az egyházakkal. Úgy gondolják, mindegyik beskatulyázza, és korlátok közé szorítja az embert. *„A templomnak nem egy befektetésnek kéne lennie, hanem kegyhelynek, ami ott van, ahol az ember szíve. Nem kell feltétlenül építményként megjelennie. Az anyagi javak felhalmozásával nem lehet célokat elérni. A vallás ne a bűnbocsánat elnyeréséről szóljon, hanem mások szolgálatáról.”* (Részlet az Attilával készített interjúból) Szerintük azért fordulnak egyre többen a spiritualizmus irányába, mert a birtoklási vágy már a lelki vezetőik életébe is begyűrűzött, pusztulásra ítélve ezzel a vallásokat. *„Az emberek ki vannak éhezve a hitre, ezért kutatják az olyan közösségeket, ahol választ kaphatnak kérdéseikre, vigaszt lelnek a bánat idején és útmutatásban részesülnek, ha nem tudják, merre haladjanak tovább.”* (Részlet a Jánossal készített interjúból)

Abban az értelmezésben, ahogyan ők látják a vallásokat, valóban nem illik a meggyőződéseikhez a vallás fogalma. Ettől függetlenül kísérletet teszek arra, hogy tudományos szakirodalmak (pl. Andorka, 1997, Giddens, 1997, Eliade, 1987) segítségével feltárjam a vallás más definícióit, majd megvizsgálom, hogy ezek értelmében vallásnak tekinthető-e a hitük.

---

⁴³ Több vallás úgy értelmezi a Poklot, mint az örök kárhozat helyét, ahol a lelkek szenvedésre vannak ítélve elkövetett bűneikért.

„A vallás szociológiai definíciója Yinger (1970) megfogalmazásában: olyan hit- és gyakorlatrendszer, amelynek segítségével valamely embercsoport az emberi élet végső kérdéseivel birkózik. Ilyen végső kérdések, amelyekre a vallások válaszokat adnak: Mi az ember életének az értelme? Miért van szenvedés? Mi történik az emberrel halála után? Van-e az emberi életnek valamilyen nagyobb célja?” (Andorka, 1997:548) Ez alapján úgy vélem, a fénymunkások hite elkönnyvelhető vallásként, mivel ezekre a kérdésekre kész válaszaik vannak. A közösség szerint az ember életének az értelme minden történés, minden apró behatás megtapasztalása, hogy a halál után Isten is képes legyen átélni ezeket az összegyűjtött élményeket. Minden eltávozott lélek az emlékeit Isten oltárára helyezi, majd megpihen vagy felkészül egy újabb inkarnációra. A nagyobb cél a lelki fejlődés elérése. A szenvedésre szintén nagyon egyszerű magyarázattal szolgálnak. Úgy gondolják, azért van rá szükség bizonyos esetekben, mert a lelkek többsége nem képes magától rálépni a fejlődés útjára, a szenvedést előidéző élethelyzetek viszont képesek rádöbbsenteni őket arra, hogy nem csak egyféle gondolkodásmód létezik. Nézeteik alapján minden tapasztalat attól függően hagy egy emberben pozitív vagy negatív érzést, hogy miként áll hozzá és éli meg azt az eseményt. Szerintük minden kudarc vagy veszteség kétféleképpen értelmezhető. Az egyik szerint a pohár félig tele van, a másik szerint félig üres. *„Minél több vagy nagyobb szenvedés ér valakit, annál nagyobb az esélye felismerni, hogy minden az ő érdekeit szolgálja, semmi sem a véletlen műve, és az ő kezében van a választás, hogy elkezd-e törekedni a boldogság megtapasztalására. Ha sikerül a gondolkodásmódját úgy formálnia, hogy több pozitívumot lásson meg, mint negatívumot, akkor egyre boldogabbnak fogja érezni magát.”* (Részlet a Henriettával készített interjúból)

Anthony Giddens (1997) vallásdefiníciója ugyancsak összefüggésbe hozható a fénymunkások nézeteivel. Giddens szerint a vallás definiálásakor a szimbólumokra kell helyezni a hangsúlyt. Ezek vagy félelmet keltenek vagy tiszteletet ébresztenek a hívőkben. Nem feltétlenül Istennek tulajdonítható ez az áhítat. Elég egy olyan tárgy, lény vagy isteni erő létezésébe fektetett hit, amit csodálni lehet. Ennek tiszteletére rituális cselekedeteket hajtanak végre a hívők, imádkoznak, énekelnek, tartózkodnak bizonyos ételek elfogyasztásától és rengeteg más módon nyilvánítják ki nagyrabecsülésüket. Tehetik ezt magányosan vagy közösen. Ennek a definíciónak egyetlen olyan tényezője van, ami csak sarkítottan illeszthető a

fénymunkásokra, a közösségi szertartás. Ahogy azt már többször leírtam, nincs olyan közös rítusuk, ami helyhez, időhöz vagy különleges alkalomhoz köthető. Egyedül a közös meditáció az, ami felfogható egyfajta szertartásként, de ez is csak úgy, ha nem értelmezzük túl szigorúan a közös szertartás fogalmát. Ha szigorúan nézzük, akkor meg kell vizsgálni a mágia oldalát is. *„A szociológusok általában a közösségi szertartásokat tekintik az egyik legfontosabb tényezőnek, amely megkülönbözteti a vallást a mágiától. A mágia az események befolyásolását jelenti varázssitalok, énekek és egyéb rituális gyakorlatok segítségével. Ezeket a tevékenységeket általában egyének végzik, nem pedig a hívők egy közössége.”* (Giddens, 1997:438) A fénymunkások nem kívánják befolyásolni az eseményeket, mivel abban hisznek, hogy minden okkal történik. Ha megpróbálnának bármin változtatni, akkor megfosztanák magukat a tanulás lehetőségétől, így semmi esetre sem tekinthető mágiának a hitük. Vallásnak is csak abban az esetben nevezhető a hitük, akkor lehet igaz rájuk a definíció, ha a közös meditáció szertartásként értelmeződik.

Mircea Eliade (1987) könyvében a szent és profán közötti különbségeket mutatja be érzékletes példákon keresztül, kitérve az élet minden fontos területére. Teszi mindezt Rudolf Otto (1997) munkája nyomán, aki nem a vallás fogalmára helyezte a hangsúlyt, hanem a vallásos tapasztalás különböző formáinak elemzését állította előtérbe. Mivel ez egy elég tág témakör, így nem szándékozom minden részletére kitérni. Olyan részek kiragadására törekedtem, amik igazolják a fénymunkások vallásos emberképét.

A következőkben azokat a tényezőket sorolom fel, amik Eliade szerint vallásos megnyilvánulásként értelmezhetők. Vizsgált közösségem számára az angyali élmények a szent megnyilatkozását bizonyítják. A tagok közül néhányan különleges képességet tulajdonítanak például kristályoknak. Másként gondolnak a táplálékokra, mint a profán ember, ezért nem esznek például húst. Istenségük egy részét a szexualitásban élik meg az energiák felszabadításával. Léteznek számukra olyan terek, amik nagyobb, gyógyító energiával rendelkeznek a többinél, mint például Dobogókő. Szférákat különböztetnek meg, amikben szerintük más és más lények találhatóak. A templom, vagyis az a szent tér, ahol kapcsolatba lehet lépni Istennel, hitük szerint az ember lelkében lakozik. Más vallásos emberekhez

hasonlóan ők sem szeretnék, ha hamis valóságban élnének. Ezért objektíven igyekeznek kialakítani egy olyan életteret, amiben a szubjektív ego nem kerekedik felül az isteni énen. Saját otthonuk berendezése tükrözi azt, amiben hisznek. Kiemelkedő szerepet tulajdonítanak Magyarországnak és a magyar népnek. Saját nézeteik alapján ők képviselik a káoszban a rendet. Számukra is létezik szent idő, korszakok követik egymást, és mindegyik korszak eljövételével valamilyen változás történik a világban. Nagy tisztelettel fordulnak a természet felé, óvják és próbálnak harmóniában élni vele. Törekednek az anyagi és szellemi világ megértésére. Hisznek a reinkarnációban és a karmában. Ezek az állítások mind azt bizonyítják, hogy Eliade vallásos embernek tekintené a fénymunkásokat, hitüket pedig vallásként definiálná. (Eliade, 1987)

Végül a vallásantropológia szemszögéből is megvizsgáltam a közösséget. Émile Durkheim (2004) könyvében a társadalom egyénekre gyakorolt együttes hatásaként értelmezi a vallást. *„Eszerint a vallás olyan eszmék rendszere, amelyekkel az egyének megjelenítik önmaguk számára társadalmukat és közösségükhöz fűződő személyes kapcsolataikat.”* (Durkheim 2004, idézi Boglár, 2005:69) A fénymunkások eszméi éppen azt szolgálják, hogy könnyebben el tudják helyezni magukat a társadalomban és számukra ideális kapcsolatokat alakítsanak ki másokkal. Clifford Geertz (1994) tanulmánya a szimbólumokat tartja fontos tényezőnek, amik segítséget nyújtanak a létezés állandó rendjének kialakításában. Ebben az esetben arra kell gondolni, hogy ezek a történelem során kialakult és tovább adott jelenségek. Ez alapján a fénymunkások is rendelkeznek szimbólumokkal, mivel tanításaik hosszú időre nyúlnak vissza, és néhány mesterüket évezredekkel ezelőtt „létezett” személyeknek gondolják, mint például Buddhát és Mózeszt. Tylor nyomán haladva *„a vallás olyan kulturális jelenségrendszer, amelynek alapját hit és bizonyosság képezi valamely természetfeletti és érzékelhető világon túlmutató erő és valóság létezésében.”* (Boglár, 2005:68) Bár ez egy eléggé tág definíció, megint csak igaz a fénymunkásokra.

Minden teória, minden definíció azt igazolja, hogy a fénymunkások hite a meggyőződésük ellenére értelmezhető vallásként. Nem nevezném nagy világvallásnak, igaz saját bevallásuk szerint több kontinensen is élnek követők.

Andorka Rudolf (1997) fogalmából kiindulva, talán az Új Vallási Mozgalom a legmegfelelőbb definíció rájuk nézve. Andorka nem fejt ki részletesen a fogalom pontos meghatározását, de a Magyar Elektronikus Könyvtár felhasználásával a következőképpen tudom megfogalmazni a jelenséget. A „*New Age, új vallási mozgalmak, sátánizmus*”⁴⁴ című tanulmány alapján a New Age, vagyis az Új Kor egy olyan lelki mozgalom, ami nem intézményesül, ugyanakkor keverednek benne vallási, filozófiai, asztrológiai és tudományos elemek. A mozgalomban szereplő egyének meg kell tanulnia a kozmikus egész részeként élni, folyamatosan bővítenie kell tudását a világról, és az erőszakos megnyilvánulások helyett mindenképpen együttműködésre kell törekednie. Ez lefedi a fénymunkások világnézetét, ezért gondolom azt, hogy az Új Vallási Mozgalom kifejezés bátran alkalmazható ennek a közösségnek az esetében.

X. Összefoglalás

Dolgozatom a Fény munkásainak vizsgálatával foglalkozott. Több hónapos kutatómunkával sikerült feltárnom és értelmezni a világnézetük alapjait, ami elegendő volt néhány témakör tágabb kifejtéséhez. Ezoterikus könyveken és az általam készített interjúk alapján igyekeztem definiálni személyiségképüket és gondolatvilágukat. Ebbe belevettem az identitásukat, hitüket, olyan hatásokat, amik őket érték, és olyanokat, amiket ők fejtenek ki másokra. Igyekeztem feltérképezni az emberi kapcsolataikat és azt, vajon közösséget alkotnak-e egymással.

Ezen vizsgálódások során megállapítottam, hogy az identitásuk változása szociálpszichológiailag tökéletesen magyarázható. Az egyének azért csatlakoztak a közösséghez, mert ezen belül pozitívan tudják értékelni önmagukat, és végre olyan emberekkel érintkezhetnek, akik ugyanazt az álláspontot képviselik a világ működésével kapcsolatban. Közösen értelmezik létezésük okát, és ez szolgáltat alapot a közösség összetartó erejének is. Bármennyire laza a csoportjuk tagjainak kapcsolathálózata, ettől még közösséget alkotnak. A tagok nincsenek egymással folyamatos interakcióban, de amikor valamelyikük segítségre szorul, akkor nagy összetartásról tesznek tanúbizonyságot. Nincs vezetőjük, aki irányítaná őket, egyik

---

⁴⁴ Az erre vonatkozó hivatkozás megtalálható az Irodalomjegyzékben.

társukat sem gondolják jobbnak, a másiknál, legfeljebb azt mondják róla, hogy nagyobb felelősséget vállalt feladata beteljesítésével. Segíteni próbálnak a közösségen kívül eső embereknek is, ezért pozitívnak tekinthető az értékrendjük. Nem tulajdonítják vallásnak saját hitüket, neves szociológusok és antropológusok vallásdefinícióiból kiindulva azonban megállapítottam, hogy tevékenységük és nézeteik alapján vallásos embernek mondhatóak, hitük pedig értelmezhető vallásként. Én magam Új Vallási Mozgalomként tekintek rájuk, mert úgy gondolom ennek definíciója áll legközelebb a gondolkodásmódjukhoz.

Vizsgált közösségemet érdekesnek tartom arra, hogy további kutatásokat folytassak a körükben. Számos témakör hosszabb kifejtése sajnos meghaladta volna ennek a dolgozatnak a kereteit, ám biztos vagyok abban, hogy még sok érdekes, izgalmas és tanulságos elképzelésük várja, hogy valaki felfedezze őket. Véleményem szerint a legizgalmasabb annak feltárása lenne, hogy milyen további eltérések vannak a tagok nézetei között. Továbbá külön felmérést lehetne végezni a csillagnemzetségekkel kapcsolatban, megvizsgálva, hogy melyik fénymunkás milyen nemzetségbe sorolná be önmagát. Szociológiai szempontból mindenképpen javasolnék egy olyan feltáró kutatást is, ami a társadalmi problémákat állítaná a középpontba. Az interjúk alatt végig olyan érzésem volt, hogy a fénymunkások sajátos szemléletmódjukkal és erős társadalomkritikájukkal megoldást próbálnak kínálni az emberiség problémáira. Ezt leszűkítve például Magyarország népességének szociális helyzetére, szerintem érdekes információk birtokába lehetne jutni. Biztos vagyok abban, hogy a közösség képes véleményt formálni ebben a témában, sőt valószínűsítem, hogy örömmel vennék, ha valaki az ő véleményüket figyelembe véve dolgozna ki alternatív megoldási javaslatokat a fennálló gondokra. A fénymunkások a szeretet hiányát, a félelmet és a tudatlanságot tartják a három legnagyobb veszélyforrásoknak társadalmunkra nézve, és tetteikkel igyekeznek minden lélek számára egy szebb világot, élhetőbb jövőt teremteni.

„Szívünkben eljuthatunk a felismerésig, hogy minden valláson, minden nemzetiségen és minden hétköznapi problémán túl, a beszélt nyelvtől vagy a bőr színétől függetlenül, mindannyiunk számára egyetlen Univerzális Valóság létezik: A Testvéri Szeretet.” (Balogh, 2002:268)

Felhasznált és hivatkozott irodalmak

Andorka Rudolf (1997): *Bevezetés a szociológiába*. Osiris Kiadó, Budapest.

Babbie, Earl (2003): *A társadalomtudományi kutatás gyakorlata*. Balassi Kiadó, Budapest.

Bácsi Boglár Diána (2011): *A magyarság küldetése az új Aranykor küszöbén. Tudatosság*, augusztus 2.

<http://www.tudatosság.com/?q=book/export/html/1685> (2013. 11. 04.)

Balogh Béla (2002): *A végső valóság*. Bioenergetic KFT., Budapest.

Blackburn Losey, Meg (2008): *A Ma gyermekei*. Édesvíz Kiadó, Budapest.

Boglár Lajos (2005): *A tükör két oldala*. Nyitott Könyvműhely Kiadó, Budapest.

Boglár Lajos (1995): *Vallás és antropológia*. Szimbiózis, 1995/4 (40. old.)

<https://docs.google.com/file/d/0B7OCKc93ufmqLTUtWmdEdFRCNkk/edit?usp=sharing> (2013. 11. 12.)

Cole, Michael – Cole, Sheila R. (2006): *Fejlődéslélektan*. Osiris Kiadó, Budapest.

Czeizel Beatrix és Greskó Anikó (2007): *Csillagnemzetségek – Lélekcsaládok*. Magánkiadás, Budapest.

Darwin, Charles (2009): *A fajok eredete*. Typotex Elektronikus Kiadó Kft., Budapest.

Del Bosque, Torrente (2006): *Összeesküvés-elméletek*. Vagabund Kiadó, Kecskemét.

Durkheim, Émile (2004): *A vallási élet elemi formái*. L'Harmattan Kiadó, Budapest.

Eliade, Mircea (1987): *A szent és a profán*. Európa Könyvkiadó, Budapest.

Geertz, Clifford (1994): *A vallás, mint kulturális rendszer*. In uő.: *Az értelmezés hatalma*. Századvég Kiadó, Budapest. 63–104. old.

Gergencsik Eszter (1987): *A közösségről*. In uő.: *Kreativitás és közösség*. Tankönyvkiadó, Budapest, 28–47. old.

Giddens, Anthony (1997): *Szociológia*. Osiris Kiadó, Budapest.

<http://www.mag-nepe.gportal.hu/> (2013. 11. 13.)

László János (1999): *Társas tudás, elbeszélés, identitás*. Scientia Humana/Kairosz, Budapest.

Mumford, John (2002): *A karma kézikönyve*. Édesvíz Kiadó, Budapest.

New Age, új vallási mozgalmak, sátánizmus

<http://mek.oszk.hu/02100/02185/html/290.html> (2013. 11. 13.)

Otto, Rudolf (1997): *A szent*. Osiris Kiadó, Budapest.

Sík endre (2012): *A kapcsolati tőke szociológiája*. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest.

Varga A. Tamás – Vercseg Ilona (2001): *Közösségfejlesztés*. Magyar Művelődési Intézet, Budapest. 43. old.

www.wikipédia.com

1. Melléklet

Az interjúkérdések

1. Hogyan definiálná a fénymunkásságot?
2. Hogyan szerzett tudomást erről a közösségről?
3. Mi motiválta abban, hogy csatlakozzon hozzájuk?
4. Hogyan változott meg az élete ennek hatására?
5. Feladott-e valamit a korábbi életviteléből ennek hatására?
6. Milyennek ítéli meg az anyagi helyzetét?
7. Elégedett a jelenlegi pozíciójával?
8. Mit gondol, fénymunkásként átalakult az Ön identitása?
9. Lehet-e vallásként tekinteni az Önök hitére?
10. A közösségen kívüli emberek miként ítélik meg a fénymunkásokat?
11. Ön melyiket helyezné előtérbe: az ÉN vagy a MI kifejezést?
12. Volt olyan Önök között, aki meggondolta magát, és elhagyta a csoportot?
13. Mióta vannak fénymunkások, illetve kik voltak az első példamutatók?
14. Kik az angyalok?
15. Milyen kapcsolatban állnak az emberekkel?
16. Önnek volt már angyali élménye?
17. Mit gondol a nemi szerepekről, a szerelemről és a szexualitásról?
18. Mi az, hogy Aranykor?
19. Milyen változások figyelhetők meg a mindennapokban az új kor eljövételével?
20. Mi a véleménye az új generáció fejlődéséről?
21. Milyen hatással vannak a gyerekek a világra?
22. Mi a magyarok szerepe az Aranykor eljövételében?
23. Mit jelent az Ön értelmezése szerint az, hogy szolgálat?
24. Mi az a kulcsszó, ami Ön szerint a legfontosabb a fénymunkások szolgálatában?

2. Melléklet

Az interjúalanyok legfőbb adatai

1. Erik

Születési év: 1950

Lakóhely: Budapest

Foglalkozás: lakberendező

Fénymunkásság kezdete: 2005

2. Éva

Születési év: 1950

Lakóhely: Budapest

Foglalkozás: babysitter

Fénymunkásság kezdete: A '80-as évek elején egy betegség következtében.

3. Barbara

Születési év: 1978

Lakóhely: Budapest

Foglalkozás: saját vállalkozás

Fénymunkásság kezdete: 2010, férje elvesztését követően.

4. Bernadett

Születési év: 1979

Lakóhely: Budapest

Foglalkozás: fotós

Fénymunkásság kezdete: 2011, férje elvesztését követően.

5. Attila

Születési év: 1968

Lakóhely: Budapest

Foglalkozás: vállalkozó

Fénymunkásság kezdete: A '20-as évei végén mély depresszióba esett, majd két évre rá elkezdett foglalkozni a témával.

6. Adrienn

Születési év: 1939

Lakóhely: Gyál

Foglalkozás: nyugdíjas

Fénymunkásság kezdete: 2009, férje elvesztését követően.

7. Katalin

Születési év: 1970

Lakóhely: Budapest

Foglalkozás: értékesítő

Fénymunkásság kezdete: Autóbalesetben elveszítette egy nagyon közeli barátnőjét. Résztvevőként szemtanúja volt a halálának, és a gyász indította el a keresés útján. 2003-ban csatlakozott egy meditációs csoporthoz, és akkor kezdett el komolyan foglalkozni a témával.

8. Győző

Születési év: 1963

Lakóhely: Gyál

Foglalkozás: vállalkozó

Fénymunkásság kezdete: 28 éve kezdett el komoly érdeklődést mutatni, az édesanyja elvesztését követően.

9. Henrietta

Születési év: 1973

Lakóhely: Gyömrő

Foglalkozás: masszőr

Fénymunkásság kezdete: 2007-ben, miután megszűnt korábbi munkahelye, elolvasta a Mennyei próféciaák című könyvet és ennek hatására kezdett el másként tekinteni a körülötte lévő dolgokra.

10. János

Születési év: 1958

Lakóhely: Gyömrő

Foglalkozás: csontkovács

Fénymunkásság kezdete: Úgy érzi, mindig is a fénymunkásság útján járt.